

N.	Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării/argumentar ea	Redacția existentă	Noua redacție propusă	Comentariile Comisiei de Licitatii
1	Se propune redactarea definiției <i>Amplasament</i>	Amplasament propus înseamnă amplasamentul identificat și selectat de către Investitor pentru dezvoltarea unui Proiect ca parte a ofertei sale tehnice în conformitate cu prezenta procedură de licitație. Un amplasament este considerat ca fiind un amplasament distinct dacă corespunde unui singur punct de conectare la rețea și este alocat Proiectului conform autorizației/autorizațiilor or de construcție aferente.	Amplasament propus înseamnă amplasamentul identificat și selectat de către Investitor pentru dezvoltarea unui Proiect ca parte a ofertei sale tehnice în conformitate cu prezenta procedură de licitație. Un amplasament este considerat ca un singur amplasament distinct, dacă corespunde unui sau mai multe puncte de racordare , conectate din același fider a liniei electrice si este alocat Proiectului	Se respinge Propunerea de modificare este neclară. Informăm că în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, producătorului eligibil mare poate să beneficieze de schema de suport preț fix, ,dacă deține sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată mai mare decât limita de capacitate stabilită conform art.10 alin.(1), lit .e). Aceste prevederi sunt desfășurate și în noțiunea de „proiect” din documentația de licitație.

			conform unei singure autorizație de construcție.	
2	Se propune redactarea definiției Centrala electrică	Centrală electrică înseamnă o instalație sau un ansamblu de instalații tehnice, inclusiv echipamentul de producere a energiei electrice fotovoltaice și infrastructura aferentă, inclusiv panourile fotovoltaice localizate pe un Amplasament propus din Republica Moldova (dar excluzând activele operatorului de sistem).	Centrala electrică înseamnă o instalație sau un ansamblu de instalații tehnice, inclusiv echipamentul de producere a energiei electrice fotovoltaice și infrastructura aferentă, inclusiv panourile fotovoltaice localizate pe un Amplasament propus din Republica Moldova (dar excluzând activele operatorului de sistem) cu unul sau mai multe puncte de racordare din	Se respinge. Pentru considerentele de mai sus.

			acelasi fider a liniei electrice.	
3	Din experiența țărilor europene, un acționar poate deține mai multe întreprinderi, fiecare realizând activitatea pe domeniul său una pe direcția energiei solare, alta pe direcția turbinelor eoliene. Pentru a avea mai multă claritate să propune de a adăuga în definiția de Investitor în text a frazei " <i>care au același acționar</i> ". Adicional și în Republica Moldova deja există mai mulți Investitori care se califică ca acționar majoritar la mai multe întreprinderi înregistrate în Republica Moldova care desfășoară activitatea în domeniul energiei regenerabile.	Investitor înseamnă participant la licitație în calitate de, fie persoana fizică, cetățean al Republicii Moldova, înregistrat în calitate de întreprindere, fie persoană juridică înregistrată în Republica Moldova în calitate de întreprindere, fie persoana fizică sau juridică străină, fie un grup de persoane fizice și/sau juridice înregistrate în Republica Moldova și/sau în străinătate (sau, după caz, cetățeni ai Republicii Moldova sau străini) , asociate în Consorțiu, care solicită să i se ofere statutul de Producător eligibil mare în procesul de licitație și care își	Investitor înseamnă participant la licitație în calitate de, fie persoana fizică, cetățean al Republicii Moldova, înregistrat în calitate de întreprindere, fie persoana juridică înregistrată în Republica Moldova in calitate de întreprindere, fie persoana fizică sau juridică străină, fie un grup de persoane fizice și/sau juridice înregistrate în Republica Moldova și/sau în străinătate (sau după caz,	Se respinge Dacă se dorește participarea unui grup de companii, acestea trebuie să se asocieze și să participe într-un consorțiu, indiferent că au sau nu același acționar. Propunerea introduce neclaritate cu privire la structura juridică a Investitorului.

		asumă obligația să asigure finanțarea, construcția și exploatarea uneia sau a mai multe Centrale electrice, cu o capacitate instalată mai mare decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu Legea privind energia regenerabilă.	cetățeni ai Republicii Moldova sau străini) <i>care au același acționar</i> sau asociate în Consorțiu, care solicită să i se ofere statut de Producător eligibil mare în procesul de licitație și care î-și asumă obligația să asigure finanțarea, construcția și exploatarea uneia sau mai multe centrale electrice, cu o capacitate instalată mai mare decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu Legea privind energia regenerabilă.	
--	--	---	--	--

4	Pentru a lua în calcul situațiile reale din teren, se propune redactarea noțiunii de Instalația de racordare. În realitate există situații când pe un numar cadastral a fost construit un parc fotovoltaic - racordat de la acelasi fider din LEA10kV de la pilonii invecinati cu numere diferite fiind eliberată o singură autorizație de construcție și realizat un singur proiect de construcției - aspectul dat fiind realizat din considerente tehnico-economice în vederea evitarii TRAFO de puteri mari și unor LEC de lungimi mari.	Instalație de racordare înseamnă o instalație electrică prin care se face legătura dintre rețeaua electrică și Centrala electrică sau instalația de utilizare.	Instalația de racordare înseamnă una sau mai multe instalații electrice prin care se face legătura dintre rețeaua electrică și Centrala electrică sau instalația de utilizare.	Se acceptă. Punctul va fi modificat
5	Se propune redactarea pct.7.3 care va avea următorul conținut:	Nu se consideră situație de conflict de interese, faptul că același Investitor depune mai multe Oferte.	pct. 7.3 Nu se consideră situație conflict de interese, faptul că același Investitor sau un Investitor care este acționar majoritar cu	Se respinge Definiția curentă este suficient de clară și adăugarea propusă ar putea genera confuzii.

			cota 100% din capital social la mai multe întreprinderi depune mai multe oferte	
6	Se propune redactarea pct.26.3 care va avea următorul conținut:	Un Investitor se poate baza pe acreditările sau experiența unei întreprinderi din grupul de întreprinderi din care face parte pentru a îndeplini criteriile de calificare numai cu condiția să poată demonstra că deține un Control efectiv asupra întreprinderii respective. În acest scop, acesta va prezenta documente justificare care să confirme existența Controlului, inclusiv, dar fără limitare: extrase din registre de publicitate, acte constitutive, acorduri între asociați care stabilesc controlul de către Investitor sau	pct. 26.3 Un Investitor se poate baza pe acreditările sau experiența unei întreprinderi din grupul de întreprinderi din care face parte pentru a îndeplini criteriile de calificare numai cu condiția să poată demonstra faptul că au același asociat sau deține un Control efectiv asupra întreprinderii respective. În acest scop, acesta va prezenta documentele	Se respinge Definiția curentă este suficient de clară și acoperă toate cazurile de control comun prin utilizarea termenilor „Control” și „Consoțiu”. Adăugarea propusă ar putea genera confuzii.

		oricare din membrii Consorțiului asupra întreprinderii respective.	justificative, care sa confirme existenta Controlului, inclusiv, dar fără limitare: extrase din registru de publicitate, acte constitutive, acordul între asociați care stabilesc controlul de către Investitor sau oricare din membri Consorțiului asupra întreprinderii respective.	
7	Se propune redactarea pct.35.1 din documentatia de licitație centrale fotovoltaice	pct. 35.1 Pentru a participa la procedura de licitație, Investitorul trebuie să respecte prevederile prezentei Documentații de licitații și să depună documentele și informațiile necesare, pentru confirmarea următoarelor:	pct. 35.1 Pentru a participa la procedura de licitație, Investitorul trebuie să respecte prevederile prezentei Documentații de licitații și să	Se respinge deja este prevăzut, în pct. 26.3 din Documentația de Licitatie 26.3. Un Investitor se poate baza pe acreditările sau experiența unei întreprinderi din grupul de întreprinderi din care face parte pentru a îndeplini criteriile de calificare numai cu condiția să poată demonstra că deține un Control efectiv asupra întreprinderii respective sau este controlat de către întreprinderea respectivă.

		h) Investitorul trebuie să aibă experiență în dezvoltarea și operarea unei /unor centrale electrice fotovoltaice cu o capacitate instalată mai mare sau cel puțin egală cu 1 (un) MW de capacitate instalată;	depună documentele și informațiile necesare, pentru confirmarea următoarelor: h) Investitorul în calitate de solicitant individual sau grupul de companii din care face parte investitorul trebuie să aibă experiență în dezvoltarea și operarea unei /unor centrale electrice fotovoltaice cu o capacitate instalată mai mare sau cel puțin egală cu 1 (un) MW de capacitate instalată;	
8	Se propune redactarea pct.35.1 din documentatia de licitaite centrale eoliene	pct. 35.1 Pentru a participa la procedura de licitație, Investitorul trebuie să respecte	pct. 35.1 Pentru a participa la procedura de licitație,	Se respinge Același considerent.

		prevederile prezentei Documentații de licitații și să depună documentele și informațiile necesare, pentru confirmarea următoarelor: h) Investitorul trebuie să aibă experiență în dezvoltarea și operarea unei /unor centrale electrice eoliene cu o capacitate instalată mai mare sau cel puțin egală cu 4 (patru) MW de capacitate instalată;	Investitorul trebuie să respecte prevederile prezentei Documentații de licitații și să depună documentele și informațiile necesare, pentru confirmarea următoarelor: h) Investitorul în calitate de solicitant individual sau grupul de companii din care face parte investitorul trebuie să aibă experiență în dezvoltarea și operarea unei /unor centrale electrice eoliene cu o capacitate instalată mai mare sau cel puțin egală cu 4 (patru) MW de	
--	--	---	--	--

			capacitate instalată;	
9	În cazul în care în documentația de licitație termenul prescris nu este indicat în zile lucrătoare, toate aceste termene se calculează în zile calendaristice?	<i>Tot textul documentației de licitație</i>		Da. În cazul când nu este specificat expres –„zile lucrătoare”, se consideră zile calendaristice.
10	Dat fiind faptul că în documentația de licitație a fost introdus criteriu de selecție privind demonstrarea experienței fiecărui Investitor, participarea persoanelor fizice în calitate de Investitor nu este nicidecum posibilă. În noțiunea de Investitor care este acum, persoană fizică străină poate participa individual la licitație, pe când persoană fizică cetățean al Republicii Moldova este nevoie să fie înregistrată în calitate de întreprindere. În acest sens venim cu propunerea privind excluderea persoanelor fizice din noțiunea de Investitor sau	p.3.1. noțiunea „Investitor” Investitor înseamnă participant la licitație în calitate de, fie persoana fizică, cetățean al Republicii Moldova, înregistrat în calitate de întreprindere, fie persoană juridică înregistrată în Republica Moldova în calitate de întreprindere, fie persoana fizică sau juridică străină, fie un grup de persoane fizice și/sau juridice înregistrate în Republica Moldova și/sau în străinătate	Investitor - înseamnă participant la licitație în calitate de, fie entitatea înregistrată în Republica Moldova în calitate de întreprindere, fie persoana juridică străină, fie un grup de persoane juridice înregistrate în Republica Moldova și/sau în străinătate, asociate în Consorțiu, care solicită să i se	Noțiunea „investitor” a fost modificată în următoarea redacție: ”Investitor înseamnă participant la licitație în calitate de, fie persoana fizică, cetățean al Republicii Moldova, înregistrat în calitate de întreprindere, fie persoană juridică înregistrată în Republica Moldova în calitate de întreprindere, fie persoana fizică străină fie persoană juridică străină înregistrată în calitate de întreprindere, fie un grup de persoane fizice și/sau juridice înregistrate în Republica Moldova și/sau în străinătate (sau, după caz, cetățeni ai Republicii Moldova sau străini), asociate în Consorțiu, care solicită să i se ofere statutul de Producător eligibil mare în procesul de licitație și care își asumă obligația să asigure finanțarea, construcția și exploatarea uneia sau a mai multe Centrale electrice, cu o capacitate instalată mai mare decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu Legea privind energia regenerabilă.”

	egalarea persoanelor fizice străine	(sau, după caz, cetățeni ai Republicii Moldova sau străini), asociate în Consorțiu, care solicită să i se ofere statutul de Producător eligibil mare în procesul de licitație și care își asumă obligația să asigure finanțarea, construcția și exploatarea uneia sau a mai multe Centrale electrice, cu o capacitate instalată mai mare decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu Legea privind energia regenerabilă.	ofere statutul de Producător eligibil mare în procesul de licitație și care își asumă obligația să asigure finanțarea, construcția și exploatarea uneia sau a mai multe Centrale electrice, cu o capacitate instalată mai mare decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu Legea privind energia regenerabilă.”	
11	Noțiunea societății de proiect include entități înființate, ca urmare a desemnării participantului la licitație în calitate de Investitor declarat câștigător. În legătură cu faptul, că potențialii investitori prezenți în	p.3.1. noțiunea „Societate de proiect” Societate de proiect înseamnă o entitate înființată în conformitate cu legislația din Republica Moldova de	„Societate de proiect înseamnă o entitate înființată în conformitate cu legislația din Republica Moldova de către o persoană fizică	Se respinge Sintagma „societate de proiect” a fost exclusă din textul documentației de licitație.

	Republica Moldova și care dezvoltă proiecte în acest domeniu sunt deja prezenți cu societățile de proiect înregistrate, propunem	către o persoană fizică sau juridică străină sau membrii Consorțiului – persoane fizice sau juridice străine, ca urmare a desemnării lor în calitate de Investitor declarat câștigător.	sau juridică străină sau membrii Consorțiului – persoane fizice sau juridice străine, pentru dezvoltarea unui proiect.”	
12	Considerăm că în cazul când în calitate de Investitor participă o Societate de proiect, în astfel de cazuri în calitate de Reprezentant al Investitorului urmează să figureze asociatul principal al acesteia, care a și înființat-o pentru dezvoltarea unui Proiect. În acest sens propunem modificarea noțiunii „Reprezentant al Investitorului” în următoarea redacție:	p.3.1. noțiunea „Reprezentant al Investitorului” Reprezentantul Investitorului înseamnă organul executiv (administrator(ii)), președintele consiliului de administrație al persoanei juridice, sau oricare altă persoană cu drept de reprezentare statutară a persoanei juridice în temeiul actului de constituire al persoanei juridice, iar în cazul Consorțiului – a Liderului Consorțiului,	„Reprezentantul Investitorului înseamnă organul executiv (administrator(ii)), președintele consiliului de administrație al persoanei juridice, sau oricare altă persoană cu drept de reprezentare statutară a persoanei juridice în temeiul actului de constituire al persoanei juridice, sau reprezentanții statutari ai	Se respinge Definiția actuală este adecvată și oferă flexibilitate în desemnarea Reprezentantului Investitorului, fără a impune restricții suplimentare. În plus, asociatul principal poate desemna oricum un reprezentant prin intermediul actelor constitutive

		după cum a fost stabilit în acordul de participație, să semneze cererea, Oferta tehnică și Oferta financiară, să reprezinte Investitorul la ședințele Comisiei de licitații, să livreze parolele fișierelor, precum și să confirme Ofertele marginale sau să furnizeze orice informații solicitate de către Comisia de licitații.	asociatului principal în cazul Societății de proiect, iar în cazul Consorțiului – a Liderului Consorțiului, după cum a fost stabilit în acordul de participație, să semneze cererea, Oferta tehnică și Oferta financiară, să reprezinte Investitorul la ședințele Comisiei de licitații, să livreze parolele fișierelor, precum și să confirme Ofertele marginale sau să furnizeze orice informații solicitate de către Comisia de licitații.”	
--	--	--	--	--

13	În punctul 6.4. se face referință la Secțiunea 31 din Documentație de licitație. Considerăm că referință este una eronată și urmează a fi făcută referință la Secțiunea 32 din Documentație de licitație, care se referă la procedura aplicabilă în cazul retragerii unei Oferte după termenul limită pentru depunerea acestora.	p.6.4. În cazul în care un Investitor care a depus două sau mai multe Oferte, inclusiv prin intermediul Societăților sale de proiect, a retras una dintre Oferte după Termenul limită pentru depunerea ofertelor, acesta și Societățile sale de proiect vor fi sancționați, după cum este stabilit în Secțiunea 31 din prezenta Documentație de licitație.	p.6.4. În cazul în care un Investitor care a depus două sau mai multe Oferte, inclusiv prin intermediul Societăților sale de proiect , a retras una dintre Oferte după Termenul limită pentru depunerea ofertelor, acesta și Societățile sale de proiect vor fi sancționați, după cum este stabilit în Secțiunea 32 din prezenta Documentație de licitație.	Se respinge Sintagma „societate de proiect” a fost exclusă din textul documentației de licitație.
14	În legătură cu faptul, că Investitorii au înregistrat mai multe Societăți de proiect, pentru a evita tratarea eronată a unor situații juridice considerăm necesar de a modifica punctul 7.3. din	p.7.3. Nu se consideră situație de conflict de interese, faptul că același Investitor depune mai multe Oferte	„7.3. Nu se consideră situație de conflict de interese, faptul că același Investitor depune mai	Se respinge un investitor poate depune mai multe oferte multiple. Însă un investitor nu poate depune oferte, concomitent fiind și membru al unui consorțiu.

	documentația de licitație în următoarea redacție:		multe Oferte, inclusiv prin intermediul mai multor Societăți de proiect.”	
15	Redacția actuală prevede că oferta și documentele referitoare la ofertă vor fi redactate în limba română sau engleză. Deoarece mai multe documente tehnice vor fi în limba engleză, în același timp documente de bază în limba română, se propune de a da posibilitatea participanților să depună oferte în limbile română și/sau engleză.	p.9.1. Oferta și documentele referitoare la Ofertă, precum și toată corespondența între Investitor și Comisia de licitație, vor fi redactate în limba română sau engleză.	Oferta și documentele referitoare la Ofertă, precum și toată corespondența între Investitor și Comisia de licitație, vor fi redactate în limba română și/sau engleză.	Se acceptă. Flexibilitatea de a depune documente în ambele limbi facilitează participarea internațională, asigurând în același timp respectarea cerințelor legale pentru documentele oficiale
16	Conform punctului 32.2. din documentația de licitație Investitorul este în drept să retragă Ofertele depuse în orice moment prin notificare scrisă până la data limită de depunere a Ofertelor. În același timp conform punctului 25.5. litera a) și condițiilor de executare a Garanției pentru Ofertă din Anexa nr. 5 (litera a)), aceasta poate fi executată în cazul când	p.25.5. litera a) Garanția pentru ofertă se execută, dacă: a) Investitorul și-a retras Oferta în perioada de valabilitate a acesteia ; și Anexa nr. 5 litera a) Investitorul și-a retras Oferta în perioada de valabilitate a acesteia	p.25.5. litera a) Garanția pentru ofertă se execută, dacă: a) Investitorul și-a retras Oferta în perioada de valabilitate a acesteia, <i>după termenul limită de depunere a Ofertelor și până la ședința de</i>	Se respinge Perioada de valabilitate a ofertei este de 180 zile. pct. 32.2 prevede 2 situații când garanția pentru ofertă se reține , dacă își retrage oferta, în dependență de momentul retragerii: <i>I - după termenul limită de depunere a Ofertelor și până la ședința de deschidere a acestora , pentru oferta retrasă</i> <i>II - după deschiderea ofertelor, cu retragerea garanției <u>pentru toate ofertele depuse</u> de investitor.</i> În acest caz formularea propusă, nu face referința la al doilea interval de timp si care de fapt e una mai drastica- pentru toate ofertele investitorului.

	Investitorul 3 și-a retras Oferta în perioada de valabilitate a acesteia. În vederea conformării prevederilor punctului 32.2. se propune de completa punctele de referință cu următorul text: „după termenul limită de depunere a Ofertelor și până la ședința de deschidere a acestora.”.		<i>deschidere a acestora ;</i> și Anexa nr. 5 litera a) Investitorul și-a retras Oferta în perioada de valabilitate a acesteia <i>după termenul limită de depunere a Ofertelor și până la ședința de deschidere a acestora</i>	
17	Conform punctului 32.3. din documentația de licitație sancțiunile pentru retragerea Ofertei după termenul limită de depunere a acestora survin față de Investitor pentru Oferta retrasă, pe când conform Propoziției 2 din punctul 34.2., astfel de sancțiuni se vor aplica tuturor Ofertelor depuse de Investitor. Considerăm astfel de sancțiuni prea dure față de Investitor care a depus mai multe Oferte și venim cu	p.32.4. Retragerea unei sau mai multor Oferte ale aceluiași Investitor, după ședința de deschidere a Ofertelor, se sancționează prin constatarea neîndeplinirii obligațiilor de către Investitor, privarea acestuia de toate drepturile sale de atribuire a statutului de Producător eligibil și	Retragerea unei sau mai multor Oferte ale aceluiași Investitor, după ședința de deschidere a Ofertelor, se sancționează prin constatarea neîndeplinirii obligațiilor de către Investitor, privarea acestuia de toate drepturile sale de	Se respinge În contextul în care un investitor poate depune mai multe oferte, nu se poate accepta excluderea aplicării sancțiunilor pentru toate ofertele. O astfel de excludere ar permite investitorului să manipuleze procesul prin retragerea ofertei cu prețul cel mai scăzut, fără a suporta consecințele. Aplicarea sancțiunilor pentru toate ofertele depuse este necesară pentru a preveni astfel de practici și pentru a asigura transparența și corectitudinea procesului de licitație.

	propunerea ca astfel de sancțiuni să fie aplicabile numai pentru Oferte retrase. În acest sens venim cu propunerea de a modifica propoziția 2 din punctul 32.4. din documentația de licitație în următoarea redacție: „Sanctiunile se vor aplica pentru toate Oferte retrase de Investitor.”	pierderea Garanției pentru ofertă la licitație în favoarea Guvernului, fără alte formalități sau acțiuni legale. Sanctiunile se vor aplica tuturor Ofertelor depuse de Investitor.	atribuire a statutului de Producător eligibil și pierderea Garanției pentru ofertă la licitație în favoarea Guvernului, fără alte formalități sau acțiuni legale. Sanctiunile se vor aplica numai pentru ofertele retrase	
18	Care este durată maximă a „termenului necesar” ce poate fi oferit de către Comisia de licitații conform punctului 34.3. din documentația de licitație?	p.34.3. În scopul verificării faptului că Investitorul îndeplinește cerințele de calificare a Ofertei tehnice și/sau în cazul unor abateri nemateriale de la cerințele Ofertei tehnice care pot fi remediate fără a modifica substanțial Oferta tehnică, Comisia de licitații are dreptul de a solicita Investitorilor să		Pct. 20.2 prevede că pentru abaterile nemateriale, comisia poate stabili un termen de la 5 la 10 zile lucrătoare. Termenul va fi stabilit de către Comisia de Licitații în funcție de complexitatea solicitării și va fi indicat Investitorului în solicitarea adresata acestuia.

		prezintă informații suplimentare și rectificări corespunzătoare, dacă este cazul, oferind un termen necesar pentru prezentarea informațiilor suplimentare solicitate.		
19	Conform redacției actuale Reprezentantul Autorizat nu este nevoie să confirme că nu a fost condamnat penal printr-o hotărâre definitivă a unei instanțe de judecată pentru activități considerate ca practici de corupție în sensul prezentei Documentații de licitație, spălarea banilor, infracțiuni contra securității și ordinii publice. Considerăm că Reprezentantul Autorizat al Investitorului nu trebuie să fie exceptat de această verificare. În acest sens din punctul de referință se propune să fie exclusă exceptarea Reprezentantului Autorizat.	p.35.1. lit. e) Investitorul și Reprezentantul Investitorului (cu excepția Reprezentantului Autorizat) nu au fost condamnați penal printr-o hotărâre definitivă a unei instanțe de judecată pentru activități considerate ca practici de corupție în sensul prezentei Documentații de licitație, spălarea banilor, infracțiuni contra securității și ordinii publice. Nici Investitorul, nici Reprezentantul	Investitorul și Reprezentantul Investitorului (inclusiv Reprezentantului i Autorizat) nu au fost condamnați penal printr-o hotărâre definitivă a unei instanțe de judecată pentru activități considerate ca practici de corupție în sensul prezentei Documentații de licitație, spălarea banilor, infracțiuni contra	Se respinge Criteriile de admisibilitate se verifică în legătura cu Investitorul, asociații acestuia și reprezentanții statutar. Reprezentantul Autorizat poate fi un simplu mandatar (cu procura)

		Investitorului, nici acționarii săi direcți sau indirecți, întreprinderile mamă, filialele, Beneficiarii reali, oricare dintre administratorii și directorii acestora, nu fac sau nu au făcut obiectul listei de interdicții a operatorilor economici, sau a vreunei sancțiuni internaționale impuse de Organizația Națiunilor Unite sau Uniunea Europeană;	securității și ordinii publice. Nici Investitorul, nici Reprezentantul Investitorului, nici acționarii săi direcți sau indirecți, întreprinderile mamă, filialele, Beneficiarii reali, oricare dintre administratorii și directorii acestora, nu fac sau nu au făcut obiectul listei de interdicții a operatorilor economici, sau a vreunei sancțiuni internaționale impuse de Organizația Națiunilor Unite sau Uniunea Europeană;	
20	Referitor la acest punct avem 2 clarificări:	p.35.1. lit. g)		

	1. Care va fi procedura demonstrării beneficiarilor efectivii a Investitorului în cazul în care datorită structurii complexe a acestuia nu este posibil de identificat astfel de beneficiari? La moment, conform legislației actuale în astfel de cazuri în calitate de beneficiar efectiv este declarat administratorul Societății fondate de către Investitor; 2. În versiunea în limba engleză a documentației de licitație este indicat „Beneficiar owners of the Investors”, fără a fi specificat termenul de „Ultimate beneficiar owners”, prin ce duce în eroare potențialii Investitori. Considerăm că aceste prevederi urmează a fi uniformizate cu versiunea în limba română.	Beneficiarii reali ai Investitorilor		1. În cazurile în care beneficiarii reali nu pot fi identificați din cauza structurilor complexe, se va considera că administratorul societății este beneficiarul efectiv. 2. Se respinge Versiunea în limba engleză e identic cu cel în limba română: „Beneficiar real înseamnă persoana (persoanele) fizică (fizice) sau juridică (juridice) care deține Control asupra Investitorului, în ultima instanță, și anume: ...” „ Beneficial owner means the individual(s) or legal entity(ies) who ultimately have Control over the Investor, specifically: ...” (
21	Referitor la acest punct avem 2 clarificări: 1. Luând în calcul că Investitorul în sensul	p.35.1. lit. h)		1. Se respinge. A se vedea pct 26.3 din Documentația de licitație 2. se respinge.

	prezentei documentații poate fi și o societate de proiect înregistrată în Republica Moldova, considerăm necesar a se specifica că experiența în dezvoltarea și operarea unei/unor centrale electrice fotovoltaice să se prezinte la nivelul grupului de companii din care face parte Investitorul. 2. Conform acestui punct este prevăzută obligația Investitorului să demonstreze experiență minimă în dezvoltarea și operarea unei/unor centrale electrice fotovoltaice cu o capacitate instalată mai mare sau cel puțin egală cu 1 (un) MW de capacitate instalată. Considerăm irelevantă experiența de 1 MW pentru a construi un proiect de 50 MW de exemplu. De aceea, este imperativ a se impune experiența de minim capacitatea licitată.			Comisia de licitații își dorește un proces competitiv cu participarea unui număr cit mai mare de investitori.
22	Pentru clarificarea limbajului privind	p.35.2. lit. l)	l) Pentru a demonstra	Se respinge

	demonstrarea experienței tehnice anterioare a Investitorului se propune de modificat alineatul în următoarea redacție: „	Pentru a demonstra experiența tehnică anterioară, Investitorul trebuie să prezinte următoarele documente justificative • lista de centrale electrice fotovoltaice care au fost dezvoltate de către Investitor și care utilizează energie regenerabilă; • certificate valabile de punere în funcțiune sau orice alt document similar;	experiența tehnică anterioară, Investitorul trebuie să prezinte următoarele documente justificative: • lista de centrale electrice fotovoltaice care au fost dezvoltate, finanțate, construite și puse în operare de către Investitor sau companii ce aparțin acestuia și care utilizează energie regenerabilă; • certificate valabile de punere în funcțiune sau orice alt document similar.”	Prevederea actuală oferă un nivel necesar de detalii pentru a demonstra experiența Investitorului.
23	Se propune de a exclude punctul în vederea	p.35.2. alin.1)	Pentru fiecare centrală electrică	Se respinge

	prezentării informațiilor precum că Investitorul a figurat în calitate de furnizor de servicii, ca fiind irelevant.	Pentru fiecare centrală electrică fotovoltaică, Investitorul trebuie să furnizeze: 1) Acord de exploatare și întreținere, acord de gestionare a activelor sau alte acorduri relevante, în care Investitorul figurează ca furnizor de servicii sau contractant;	fotovoltaică, Investitorul trebuie să furnizeze: 1) Acord de exploatare și întreținere, acord de gestionare a activelor sau alte acorduri relevante, în care Investitorul figurează ca contractant	Prevederea actuală oferă un nivel necesar de detalii pentru a demonstra experiența Investitorului.
24	Deși conform punctelor 43.1. și 43.2. Investitorii sunt anunțați despre data, ora și locul ședinței de deschidere și evaluare a Ofertelor financiare, ulterior este indicat că Ofertele financiare se vor trata în mod confidențial, fără a fi publicate datele din Oferte calificate la etapa de evaluare a Ofertelor financiare. Astfel de procedură nu ar fi una transparentă, considerăm că toți participanții calificați la etapa de evaluare a Ofertelor financiare au	p.43.3. Comisia de licitații va trata toate Ofertele financiare în mod confidențial.		Se respinge Conform pct. 6 alin 7 din Regulamentul privind organizarea si desfășurarea licitațiilor aprobat prin HG 690/2018, Comisia de licitații respectă confidențialitatea informațiilor care constituie secret comercial și care au devenit cunoscute în procesul de organizare a licitațiilor. Pentru a evita cazurile când în rezultatul unei solicitări de clarificare se oferă niște date cu caracter comercial, atunci, Comisia e obligată să respecte confidențialitatea acestora. Totodată, prezentarea ofertelor exclusiv în format digital este prevăzut în HG nr. 690/2018, iar includerea unei astfel de prevedere excedă cadrul normativ în vigoare.

	dreptul ca ofertele sa fie deschise in cadrul unei sedinte publice, cu anuntarea simultana a datelor din Oferta financiara tuturor participantilor calificati. Totodata este nevoie de asigurat securitatea informationala al fisierelor transmise cu parola de catre participantii la licitatie, precum ca aceste fisiere n-au fost compromise in perioada de evaluare a ofertelor pana la deschiderea acestora. Se propune in acest sens examinarea oportunitatii introducerii mecanismului de control prin transmiterea Ofertelor financiare si pe suport de hartie, sigilate in plic. Care vor fi deschise de catre Comisia de licitatie in cadru sedintei publice de deschidere a Ofertelor financiare in paralel cu fisierele transmise digital.			
25	In cazul reconfirmarii capacitatilor si a pretului conform p.47.5. din documentatie de licitatie,	p.47.5.		Pretul propus initial se poate reconfirma, daca se schimba capacitatea care este disponibila si ar putea fi alocata, alta decat cea pentru care investitorul a depus oferta initiala.

	Investitorul poate modifica prețul propus inițial?			Procedura de reconfirmare va fi efectuată conform pct. 97 din Regulamentul aprobat prin HG690/2018, precum și a secțiunii 45 din Documentația de licitație.
26	Se propune de a exclude textul: „8)” din alineatul de referință, pe motivul că se referă la perioada post operare (dezafectarea) Centralei electrice. Obligațiile asumate prin autorizația de construcție, acordul de mediu sau alte acte permise sunt independente de statutul de producător eligibil, nerespectarea cărora implica sancțiuni conform legislației indiferent dacă titularul beneficiază sau nu de schema de sprijin.	p.52.1. alin.5) Investitorul respectiv nu a îndeplinit obligațiile stabilite în Partea IV-a, respectiv la punctele 3), 4), 5), 7), 8) ale Secțiunii 50 din prezenta Documentație de licitație;	Investitorul respectiv nu a îndeplinit obligațiile stabilite în Partea IV-a, respectiv la punctele 3), 4), 5), 7) ale Secțiunii 50 din prezenta Documentație de licitație;	Se respinge Acest aspect este deja prevăzut în Hotărârea de Guvern (HG), iar excluderea sau neexcluderea sa nu influențează conținutul documentației de licitație. Prin urmare, prevederea respectivă rămâne aplicabilă în mod automat, fără a necesita modificări suplimentare în documentele licitației.
27	Unul din temeiuri de retragere a statutului de Producător eligibil mare conform punctului 52.1. alin.7) din documentația de licitație este când noul proprietar al Centralei electrice nu a îndeplinit obligația prevăzută la pct. 127 din Regulamentul	p.52.1. alin.7) noul proprietar al Centralei electrice nu a îndeplinit obligația prevăzută la pct. 127 din Regulamentului privind licitațiile.		Conform pct. 127 În cazul modificării proprietarului centralei electrice pentru producerea de energie electrică din SRE, aflată în proprietatea unui producător eligibil mare existent, noul proprietar este obligat să prezinte Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică documentele necesare pentru actualizarea datelor incluse în Registrul producătorilor eligibili mari, precum și să notifice Comisia de licitații. În vederea menținerii statutului de producător eligibil mare, noul proprietar trebuie să întrunească cerințele stabilite pentru proprietarul anterior și indicate în oferta câștigătoare.

	privind licitațiile. Conform pct.127 din Regulamentul la care se face referință noul proprietar urmează să notifice Comisia de licitații privind modificările survenite. Solicităm clarificări referitoare la procedura verificării noului proprietar privind corespunderea cerințelor stabilite pentru proprietarul anterior și asupra respectării condițiilor indicate în oferta câștigătoare.			Totodată reiterăm că conform ultimilor modificări la art. 11 lit. e ¹⁾ din Legea nr. 10/2016, care au intrat în vigoare la data de 10.10.2024, Ministerul Energiei monitorizează îndeplinirea de către producătorii eligibili mari a obligațiilor stabilite în Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, aprobat de Guvern. Prin urmare, fiecare caz va fi examinat individual, de către Ministerul Energiei.
28	Avem 2 clarificări și propuneri la această anexă: 1. De indicat datele exacte a Beneficiarului, în special adresa; 2. În modelul garanției oferite se face referință la Ministerul Finanțelor care urmează să indice contul pentru transfer al mijloacelor. Considerăm că Beneficiarul urmează să prezinte toate datele Băncii, să nu mai fie un document suplimentar.	Anexa nr.5		1. Se acceptă. Anexa a fost completată cu adresa juridică a beneficiarului. 2. Se respinge. La moment nu există un asemenea cont. Dacă va fi nevoie de a transfera garanția pentru ofertă, Ministerul Finanțelor va deschide cont pentru aceasta
29	Termeni maximi indicați în tabel sunt exagerat de mari,	Anexa nr.7 tabel		Termenii sunt indicați cu titlu orientativ, iar fiecare investitor urmează să își stabilească propriii termeni, care nu pot depăși termenul general.

	care pun un semn mare de întrebare de realizare în timp a unui Proiect. De exemplu, condiționarea obținerii unui aviz tehnic de racordare în termen maxim de 30 de luni, având ca termen de construcție a Centralei electrice 36 de luni, reprezintă un termen excesiv și ireal. Aceeași situație și cu termenul privind deținerea documentelor pentru teren, 24 de luni reprezintă un termen foarte mare, nu este real ca lucrările de construcție să fie efectuate în termenul rămas de 12 luni. Se propune micșorarea termenilor maximi prezentați în tabel cu alți termeni mai realiști. Dorim să aducem și exemplul pentru licitațiile de CfD lansate în România: deși se permite participarea la licitație fără a deține aviz de racordare, totuși există obligația ca acesta să fie obținut într-un termen de maxim 6 luni de la			
--	--	--	--	--

	adjudecare și contractul de achiziție a energiei electrice nu se semnează fără ATR. Înțelegem că, chiar dacă se fac excepții pentru a participa fără ATR, dar doar pentru cazuri în care procedura este inițiată de către investitor și e o chestiune de timp ca să și fie emis. La fel, Guvernul se asigura să nu fie semnat nici un PPA fără ATR, astfel asigurându-se că se oferă schema de sprijin doar proiectelor reale.			
30	Este un pic confuză suma reflectată, deoarece la pct.57 din HG nr.690/2018 este specificat că cuantumul garanției pentru ofertă pentru fiecare 1 kW putere instalată nu poate depăși 1% din valoarea investiției specifice luate în calcul la aprobarea de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a prețurilor plafon pentru licitația respectivă. În primul rând, în Hotărârea ANRE nr.106/2024 nu este	Pct.25.1. Investitorul va include în dosarul cererii o Garanție pentru Ofertă în valoare de 153 lei moldovenești /kW pentru Capacitate ofertată.		Se acceptă Documentația de licitație a fost modificată cu includerea valorii garanției. Garanția pentru ofertă în cadrul licitației (eolian) este calculată individual, având ca valoare de referință 258 lei moldovenești pentru fiecare kW de capacitate ofertată. Garanția pentru ofertă în cadrul licitație (solar) este calculată individual, având ca valoare de referință 153 lei moldovenești pentru fiecare kW de capacitate ofertată.

	specificată valoarea investiției specifice, corespunzător, investitorii nu cunosc toate detaliile care au stat la baza acestei hotărâri. În al doilea rând, Hotărârea ANRE nr.106/2024 nu specifică exact că prețurile plafon aprobate și alte detalii de calcul țin anume de licitația ce va fi desfășurată în anul 2025. Și în final, ar fi de menționat confuzia între valoarea garanției de ofertă din Hotărârea ANRE nr.106/2024 (30,6 lei/kW) și cea din documentația de licitație (153 lei/kW).			
31	Se propune un punct nou pentru a le oferi investitorilor să depună garanții financiare și într-o valută de circulație internațională.	25. Garanția pentru oferta Pct. nou	Pct.25.2¹ . In cazul depunerii unei Garanția de ofertă de către o instituție financiară intenționala recunoscuta, acesta poate fi depusă și în USD, iar suma garanției va ține cont de rata	Se acceptă. A fost introdus un punct nou cu următorul conținut „25.2¹ În cazul emiterii unei Garanții pentru ofertă de către o instituție financiară intențională recunoscută, aceasta poate fi depusă și în USD sau EUR, iar suma garanției va ține cont de rata corespunzătoare de schimb valutar publicată de Banca Națională a Moldovei la data depunerii garanției pentru ofertă.”

			corespunzătoare de schimb valutar publicată de BNM la data depunerii garanției de ofertă.	
32	In cazul grupurilor de companii, experiența unei companii din grup este suficientă pentru a demonstra capacitatea de a implementa proiecte. Nu vedem necesar ca aceasta companie să facă parte din consorțiu deoarece beneficiarul efectiv/acționarul este aceiași persoană/aceleași persoane.	35. Criterii de admisibilitate a Investitorului Pct. 35.1 Pentru a participa la procedura de licitație, Investitorul trebuie să respecte prevederile prezentei Documentații de licitații și să depună documentele și informațiile necesare, pentru confirmarea următoarelor: h) Investitorul trebuie să aibă experiență în dezvoltarea și operarea unei /unor centrale electrice fotovoltaice cu o capacitate instalată mai mare sau cel puțin egală cu 1 (un) MW de capacitate instalată;	Pentru a participa la procedura de licitație, Investitorul trebuie să respecte prevederile prezentei Documentații de licitații și să depună documentele și informațiile necesare, pentru confirmarea următoarelor: h) Investitorul în calitate de solicitant individual sau grupul de companii din care face parte investitorul	Se respinge. Dacă se dorește participarea unui grup de companii, acestea trebuie să se asocieze și să participe într-un consorțiu, indiferent dacă au sau nu același acționar. Totodată reiterăm că pentru demonstrarea capacității, pct. 26.3 din Documentație prevede că „Un Investitor se poate baza pe acreditările sau experiența unei întreprinderi din grupul de întreprinderi din care face parte pentru a îndeplini criteriile de calificare numai cu condiția să poată demonstra că deține un Control efectiv asupra întreprinderii respective sau este Controlat de către întreprinderea respectivă. În acest scop, acesta va prezenta documente justificare care să confirme existența Controlului, inclusiv, dar fără limitare: extrase din registre de publicitate, acte constitutive, acorduri între asociați care stabilesc controlul de către Investitor sau oricare din membrii Consorțiului asupra întreprinderii respective.”

			trebuie să aibă experiență în dezvoltarea și operarea unei /unor centrale electrice fotovoltaice cu o capacitate instalată mai mare sau cel puțin egală cu 1 (un) MW de capacitate instalată;	
33	În scopul asigurării unei proceduri transparente cu privire la aprobarea prealabilă de către Consiliul pentru promovarea proiectelor investiționale de importanță națională, ar fi binevenit ca într-o anexă să fie specificată lista de documente ce trebuie să fie prezentate de către Investitor, precum și termenul în care Consiliul trebuie să prezinte răspunsul său	35.2. Documente justificative: Pentru a respecta criteriile de admisibilitate de mai sus, Investitorul trebuie să prezinte următoarele documente justificative: k) Aprobarea prealabilă a investițiilor de către Consiliul pentru promovarea proiectelor investiționale de importanță națională, sau după caz, documente		Se respinge Lista documentelor necesare este prevăzută la punctul 5 din Regulamentul privind modul de examinare și aprobare prealabilă a investițiilor de importanță pentru securitatea statului, conform Hotărârii Guvernului nr. 585/2016 privind Consiliul pentru promovarea proiectelor investiționale de importanță națională, aprobată prin Anexa nr. 3 la HG 585/2016. Având în vedere că acest Consiliu este un organ colegial constituit prin Hotărâre de Guvern, includerea listei de documente în documentația de licitație ar reprezenta o ingerință nejustificată în activitatea Consiliului, afectând astfel autonomia și funcționarea sa reglementată.

		confirmative prin care Consiliul pentru promovarea proiectelor investiționale de importanță națională declară că Proiectul nu necesită aprobarea prealabilă a investițiilor.		
34	Dacă unui investitor i se retrage statutul de producător eligibil mare pentru că nu a depus în termen garanția de bună execuție, atunci ar fi mai potrivit ca capacitatea eliberată să fie atribuită altor investitori, deoarece rămâne suficient timp pentru construcția centralei.	47.4. Dacă în termen de 30 de zile de la data semnării CAEE, Investitorul nu depune Garanția de bună execuție a contractului, acesta se consideră nul, iar statutul de Producător eligibil mare se consideră retras din momentul oferirii, fără a fi necesară aprobarea unei hotărâri a Guvernului în acest sens.	47.4. Dacă în termen de 30 de zile de la data semnării CAEE, Investitorul nu depune Garanția de bună execuție a contractului, acesta se consideră nul, iar statutul de Producător eligibil mare se atribuie următorilor Investitori clasați în ordinea crescătoare a prețurilor, cu aprobarea unei hotărâri noi de	Se respinge. Această prevedere este reglementată conform pct. 102 lit. c) din Regulamentul aprobat prin HG 690/2018 care prevede că Comisia de licitații anunță investitorii din lista investitorilor calificați, dar care nu au fost stabiliți drept câștigători ai licitației, despre capacitatea eliberată și oferă un termen de 5 zile pentru reconfirmarea capacităților și a prețului, cu respectarea prevederilor pct.97, în următoarele cazuri: c) unul sau mai mulți investitori nu depun garanția de bună execuție a contractului în termenul prevăzut de prezentul Regulament, în acest sens Comisia de licitații propune Guvernului modificarea hotărârii privind oferirea statutului de producător eligibil mare.

			Guvern în acest sens.	
35	Se propune un punct nou pentru a le oferi investitorilor să depună garanții financiare și într-o valută de circulație internațională.	48. Garanția de buna execuție Pct. nou	48.1 ¹ . In cazul depunerii unei Garanții de bună execuție de către o instituție financiară intenționată recunoscută, acesta poate fi depusă și în USD, iar suma garanției va ține cont de rata corespunzătoare de schimb valutar publicată de BNM la data depunerii garanției de ofertă.	Se acceptă. A fost introdus un punct nou 48.1 ¹ „În cazul emiterii unei Garanții de bună execuție de către o instituție financiară intenționată recunoscută, aceasta poate fi depusă și în USD sau EUR, iar suma garanției va ține cont de rata corespunzătoare de schimb valutar publicată de Banca Națională a Moldovei la data depunerii garanției de bună execuție.”
36	Este neclar cum a fost determinată suma reflectată, deoarece la pct.118 alin.1) din HG nr.690/2018 este specificat că valoarea garanției de bună execuție a contractului pentru 1 kW de capacitate instalată nu poate depăși 5% din valoarea investiției specifice luate în	Anexa 10. GARANȚIA DE BUNĂ EXECUȚIE Garanția de bună execuție a contractului trebuie: Pct.5. să fie stabilită în lei moldovenești și să aibă o sumă minimă disponibilă pentru		Se acceptă. Documentația de licitație a fost modificată, cu indicarea expresă a valorii de referință pentru calcularea garanției de bună execuție Documentația de licitație (eolian) 5 Să fie stabilită în lei moldovenești și să aibă o sumă minimă disponibilă pentru tragere de 1290 lei moldovenești pentru fiecare 1 kW din Capacitatea sprijinită a unui Proiect. În cazul emiterii unei Garanții de bună execuție de către o instituție financiară intenționată recunoscută, aceasta poate fi depusă și în USD sau EUR, iar suma garanției va ține

	considerare la aprobarea de către ANRE a prețurilor plafon pentru licitația în cauză. Hotărârea ANRE nr.106/2024 nu conține valoarea investiției specifice. Corespunzător, investitorii nu cunosc toate detaliile care au stat la baza acestei hotărâri. De asemenea, Hotărârea ANRE nr.106/2024 nu specifică exact că prețurile plafon aprobate și alte detalii de calcul țin anume de licitația vizată ce va fi desfășurată în anul 2025. Valoarea garanției de bună execuție a contractului se stabilește pentru 1 kW de capacitate instalată, pe când în acest punct (anexa) este stabilită o garanție per MW de Capacitatea sprijinită/instalată. Și în final, ar fi de menționat confuzia între valoarea garanției de bună execuție din Hotărârea ANRE nr.106/2024 (306,1 lei/kW) și cea din documentația de licitație (765.000 lei/MW).	tragere de 765.000 lei moldovenești per MW pentru Capacitatea sprijinită a unui Proiect;		cont de rata corespunzătoare de schimb valutar publicată de Banca Națională a Moldovei la data depunerii garanției de bună execuției. Documentația de licitație (solar) 5 Să fie stabilită în lei moldovenești și să aibă o sumă minimă disponibilă pentru tragere de 765 lei moldovenești pentru fiecare 1 kW din Capacitatea sprijinită a unui Proiect. În cazul emiterii unei Garanții de bună execuție de către o instituție financiară intențională recunoscută, aceasta poate fi depusă și în USD sau EUR, iar suma garanției va ține cont de rata corespunzătoare de schimb valutar publicată de Banca Națională a Moldovei la data depunerii garanției de bună execuției.
--	---	---	--	--

37	Despre garanția pentru ofertă: Care este durata minimă de valabilitate a garanției pentru ofertă, având în vedere posibilele întârzieri ale procedurii de licitație? Este acceptabilă o prelungire a acestei garanții dacă procedura se întinde pe o perioadă mai lungă decât cea specificată?			Perioada de valabilitate a Garanției pentru ofertă înseamnă o perioadă de 180 de zile calendaristice de la termenul limită de depunere a ofertelor, perioadă care poate fi modificată au prelungită în conformitate cu secțiunea relevantă din prezenta Documentație de licitație. În cazul Investitorului care participă la procedura de licitație în baza unei Foi de parcurs, perioada de valabilitate a Garanției pentru ofertă se extinde corespunzător. Oferta cu valabilitate mai scurtă va fi respinsă de Comisia de licitații ca fiind neconformă. Prin urmare dacă procedura se întinde pe o perioadă mai lungă decât cea specificată, garanția pentru oferta va trebui prelungită.
38	Eligibilitatea terenului: Există cerințe suplimentare în afara documentelor de proprietate sau de utilizare (conform Secțiunii 37) care ar putea influența eligibilitatea terenului pe care se instalează panourile solare?			Comisia de licitație va solicita doar documentele justificative prevăzute în secțiunea 37.
39	Protecția mediului: Există standarde specifice privind evaluările de mediu pentru proiectele fotovoltaice care trebuie respectate? În cât timp ar trebui obținut acordul de mediu conform Secțiunii 38?			Acordul de mediu se eliberează de către Agenția de Mediu în conformitate cu prevederile Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului. Comisia nu are competențe de a se expune pe termenul de obținere a Acordului de Mediu, căci ține de atribuțiile exclusive ale Agenției de Mediu. Totodată Comisia de Licitații a prevăzut în documentație că în cazul lipsei acordului de mediu, investitorul păoate include acest act în foaia de parcurs. Astfel investitorul este obligat să îl obțină în termeni proximi pentru a reuși construcția centralei electrice în termenul de 36 de luni prevăzut.

				Vă îndemnăm să vă adresați Agenției de Mediu pentru a vă oferi consultanță privind procedura de eliberare a acordului de mediu.
40	Conectarea la rețea: • Dacă apar întârzieri în obținerea avizului de racordare la rețea (Secțiunea 39), ce penalități pot apărea și care este procedura de soluționare a acestora? Există posibilitatea de a negocia termenul de livrare a energiei către rețea în astfel de cazuri?			Conectarea la rețea urmează să se producă în termenul general de 36 de luni pentru construcția centralei electrice. Totodată Ministerul Energiei lucrează la un proiect de HG prin care operatorilor de sistem urmează să se impună obligația de serviciu public pe un termen de 6 ani pentru a facilita oferirea avizelor de racordare în mod prioritar producătorilor eligibili mari. Proiectul HG poate fi consultat accesând link-ul https://particip.gov.md/index.php/ro/document/stages/consultare-publica-a-proiectului-de-hotarare-privind-impunerea-obligatiei-de-serviciu-public-operatorului-sistemului-de-transport-si-operatorilor-sistemelor-de-distributie-a-energiei-electrice-in-legatura-cu-accesul-la-reteaua-electrica-a-producatorilor-eligibili-mari/13345
41	Prețul plafon: • Există o procedură de ajustare a prețului ofertat per kWh dacă vor apărea modificări ale reglementărilor de piață pe durata contractului de 15 ani?			Art. 37 din Legea nr 10/2016 prevede că În acest interval de timp (15 ani), Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică ajustează prețurile fixe/de exercitare stabilite în cadrul licitației și tarifele fixe în funcție de evoluția ratei de schimb a monedei naționale față de dolarul american, în conformitate cu metodologia aprobată de Agenție.
42	Regulile pentru proiectele marginale: • În cazul în care oferta este marginală și se depășește capacitatea licitată, cum se aplică exact regula ajustării ofertei pentru a atinge capacitatea licitată (Secțiunea „Evaluarea ofertelor”)?			Regula ajustării ofertei pentru a atinge capacitatea licitată în cazul unei oferte marginale se aplică atunci când suma capacităților ofertate de investitori depășește capacitatea totală disponibilă în cadrul licitației. Iată pașii esențiali prin care se implementează această ajustare dar va rugăm să aveți în vedere anexa 9 la Documentația de licitație pentru toate detaliile: 1. Identificarea investitorului marginal: După clasificarea ofertelor financiare, se poate ajunge în situația în care există un singur "investitor marginal", adică un investitor a cărui ofertă,

				dacă ar fi acceptată integral, ar duce la depășirea capacității totale disponibile. 2. Solicitarea reconfirmării prețului și ajustarea capacității: Comisia de licitații solicită investitorului marginal să reconfirme prețul energiei electrice oferit, ajustat în funcție de capacitatea totală ofertată. Această reconfirmare trebuie realizată în maximum 48 de ore. Astfel, investitorul marginal are posibilitatea de a accepta ajustarea capacității sprijinite pentru a se încadra în capacitatea totală disponibilă, păstrând același preț pe care l-a oferit inițial. 3. Confirmarea sau refuzul ajustării: Dacă investitorul marginal acceptă ajustarea, el confirmă acest lucru printr-un document electronic semnat cu o semnătură electronică, conform legislației în vigoare. În caz contrar, comisia de licitații poate solicita același lucru investitorului clasat pe locul următor, care este considerat marginal în noul context. 4. Ajustarea proporțională a capacității oferite (în cazul ofertelor egale): În cazul în care mai mulți investitori oferă prețuri identice (oferte egale), iar atribuirea integrală a capacităților acestora ar depăși capacitatea licitată, comisia de licitații organizează mai întâi o rundă de negociere a prețului, în cadrul căreia investitorii aflați la egalitate își pot revizui în scădere oferta financiară. În cazul în care egalitatea nu este eliminată prin negocierea prețului, comisia de licitație ajustează proporțional capacitățile oferite de fiecare dintre aceștia. Ajustarea se face prin reducerea cu același procent a capacității fiecărui investitor astfel încât capacitatea totală să fie exact atinsă. 5. Validarea ofertei marginale: Investitorii care acceptă ajustarea își pot instala capacitatea integrală inițială propusă, însă doar capacitatea ajustată va beneficia de sprijin, conform
--	--	--	--	---

				regulamentului licitației. Investitorii pot confirma sau refuza oferta revizuită în conformitate cu punctul 3. În esență, ajustarea ofertei marginale se realizează fie prin reconfirmarea prețului la o capacitate redusă de investitorul marginal, fie printr-o ajustare proporțională a capacităților ofertate în cazul ofertelor egale (în cazul în care egalitatea nu este eliminată prin negocierea prețului). Acest mecanism asigură atribuirea exactă a capacității totale licitate, fără a depăși limita impusă.
43	Penalități pentru nerespectarea termenelor: • Ce tipuri de penalități specifice se aplică dacă proiectul nu este finalizat în termenul de 36 de luni (conform Secțiunii 43)? Care sunt pașii pentru obținerea unei prelungiri a termenului?			Data-limită pentru începerea operării comerciale înseamnă data la care se împlinesc 36 (treizeci și șase) de luni de la publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a hotărârii Guvernului privind oferirea statutului de Producător eligibil mare. Termenul poate fi prelungit de către Guvern, cu până la 24 de luni, dacă Centrala electrică respectivă nu poate fi pusă în funcțiune din motive întemeiate, neimputabile Producătorului eligibil mare, în conformitate cu prevederile art. 37 alin. (1¹) din Legea nr 10/2016. Dacă investitorul nu a construit și nu a pus în funcțiune Centrala electrică în termen de 36 de luni de la oferirea statutului de Producător eligibil mare sau în termenul prelungit de Guvern, statutul de producător eligibil mare se retrage, iar garanția de bună execuție se execută în folosul beneficiarului.
44	Documentația suplimentară: • Există alte documente suplimentare necesare, pe lângă cele menționate în Anexa nr. 5 și 8, care ar putea fi cerute în funcție de natura proiectului sau de cerințele locale?			Nu există alte garanții financiare care vor fi solicitate în procesul de licitație altele decât garanția pentru ofertă (anexa 5) și garanția de bună execuție (anexa 8)

45	Prelungirea termenului pentru garanția de bună execuție: • În cazul în care se întâmpină întârzieri în obținerea finanțării sau autorizațiilor necesare, există posibilitatea prelungirii termenului pentru depunerea garanției de bună execuție? Care este durata maximă permisă pentru această prelungire?			Se acceptă. Va fi introdusă o prevedere prin care la solicitarea investitorului termenul de depunerea a Garanției de bună execuție cu maxim 10 zile lucrătoare. Nu se prelungește termenul de prezentare a garanției de bună execuție. Dacă în termen de 30 de zile de la data semnării CAEE, Investitorul nu depune Garanția de bună execuție a contractului, acesta se consideră nul, iar statutul de Producător eligibil mare se consideră retras din momentul oferirii, fără a fi necesară aprobarea unei hotărâri a Guvernului în acest sens. Totodată art. 117 din HG 690/2018 prevede că la solicitarea producătorului eligibil mare, Comisia de licitații poate dispune prelungirea termenului de depunere a garanției de bună execuție a contractului cu cel mult 10 zile lucrătoare. Prin urmare, toate consecințele ce reies din depunerea tardivă a garanției de bună execuție sunt în seama investitorului.
46	.Costurile dezechilibrelor: • Cum sunt reglementate penalitățile pentru dezechilibre între energia produsă și cea prognozată? Care este metoda de calcul a costurilor asociate dezechilibrelor pozitive sau negative, în special pentru centralele fotovoltaice?			Art. 84 din Legea cu privire la energia electrică nr. 107/2016¹ stabilește funcțiile și obligațiile participanților la piața energiei electrice în legătură cu echilibrarea, care prevede că <i>„În scopul asigurării echilibrului între producere, import și consum, al asigurării efectuării de tranzacții neobstrucționate de vânzare-cumpărare a energiei electrice, al separării tranzacțiilor financiare de furnizarea fizică și în scopul decontării corecte a acestora, participanții la piața energiei electrice (participant la piața energiei electrice – persoană fizică sau persoană juridică care vinde sau cumpără energie electrică pe piața energiei electrice în conformitate cu prevederile prezentei legi și cu Regulile pieței energiei electrice) sânt obligați să își asume responsabilitatea financiară pentru plata dezechilibrelor pe care le</i>

¹ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=144974&lang=ro#

				generează în rețelele electrice. În sensul prezentului articol, participanții la piața energiei electrice se consideră părți responsabile de echilibrare. <i>Regulile menite să asigure echilibrarea, precum și să soluționeze problemele apărute în urma provocării dezechilibrelor în rețelele electrice, drepturile și obligațiile participanților la piața energiei electrice, inclusiv ale operatorului sistemului de transport și ale operatorului pieței energiei electrice, se stabilesc în prezentul articol, în Normele tehnice ale rețelelor electrice și în Regulile pieței energiei electrice². ”</i> Totodată , conform art. 37, alin(7-11) ale Legii nr. 10/2016 stabilește că (7) La calculul dezechilibrelor de energie electrică pentru perioada de calcul, poziția netă măsurată a producătorilor eligibili din cadrul grupului de echilibrare al furnizorului central se ajustează de către furnizorul central la poziția netă contractată dacă aceasta se află în intervalele +/- 8%, în cazul utilizării surselor eoliene, și +/- 4%, în cazul utilizării surselor fotovoltaice. (8) Prețul dezechilibrului pozitiv pentru cantitatea de energie electrică produsă de producătorul eligibil în exces față de limita superioară stabilită conform alin. (7) este limitat inferior la 50% din tariful fix sau prețul fix, sau, după caz, prețul de exercitare al producătorului eligibil. (9) Prețul dezechilibrului negativ pentru cantitatea de energie electrică ce trebuie achiziționată de producătorul eligibil ca deficit față de limita inferioară stabilită conform alin. (7) este limitat superior la 200% din
--	--	--	--	---

² https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143585&lang=ro#

				tariful fix sau prețul fix, sau, după caz, prețul de exercitare al producătorului eligibil. (10) Costurile dezechilibrelor producătorilor eligibili care utilizează sursa eoliană sau sursa fotovoltaică în intervalele stabilite la alin. (7)–(9) se suportă de furnizorul central de energie electrică și se transferă furnizorilor consumatorilor finali prin intermediul prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile. (11) Prevederile alin. (7)–(10) se aplică tuturor producătorilor eligibili până la stabilirea existenței unei piețe pe parcursul zilei lichide.
47	Validitatea echipamentelor: • Se acceptă echipamente care sunt fabricate cu mai puțin de 36 de luni înainte de instalare, dar care nu sunt cumpărate direct de la producătorul original? Care sunt cerințele pentru certificatele de conformitate?			Se acceptă echipamentele cumpărate prin intermediari, cu condiția ca acestea să fie fabricate cu mai puțin de 36 de luni înainte de instalare și care sunt de producție nouă și nu au fost utilizate anterior. Conform secțiunii 36 din Documentație, Capacitatea tehnică se demonstrează prin prezentarea de către Investitor a descrierii Proiectului care va include o prezentare generală bine documentată a Proiectului, evidențiind aspectele tehnice, economice, de implementare și de conformitate legală, în conformitate cu prevederile din Anexa nr. 6 și prin prezentarea documentelor justificative care vor demonstra că echipamentele Centralele electrice nu au fost utilizate anterior și sunt de producție nouă, fabricate cu mai puțin de 36 de luni înainte de punerea în funcțiune a Centralei electrice respective și corespund cu Codul rețelilor electrice. 36.2. Documente justificative: Pentru a satisface cerința de mai sus, Investitorul, pe lângă descrierea Proiectului, trebuie să prezinte următoarele documente justificative: a) Declarație angajantă emisă de Investitor care atestă conformitatea echipamentelor și a proiectării, construcției, punerii în funcțiune și exploatării Proiectului cu standardele naționale și cerințelor tehnice stabilite în Codul rețelilor electrice;

				b) Declarație angajantă că toate echipamentele principale care vor fi utilizate pentru construcția Proiectului nu au fost utilizate anterior și sunt de producție nouă, fabricate cu mai puțin de 36 de luni înainte de punerea în funcțiune a Centralei electrice, respectiv nu mai vechi de 36 de luni față de data punerii în funcțiune a Centralei electrice; Atragem atenția că în cazul în care informațiile privind Echipamentul vor fi eronate, investitorul va suporta consecințele, în dependență de etapa la care se demonstrează caracterul fals al declarațiilor (de la respingerea ofertei cu executarea garanției pentru ofertă, până la retragerea statutului de producător și executarea garanției de bună execuție .
48	Suplimentarea capacității: • Există o procedură pentru extinderea capacității instalate după finalizarea proiectului inițial? În cazul în care se dorește suplimentarea capacității solare, cum ar putea fi abordată această situație din punct de vedere legal și tehnic?			Este important de a stabili ce are în vedere investitorul prin „finalizarea proiectului” Dacă <u>până la punerea în funcțiune</u>- reiterăm despre existența prevederii pct. 51.3 din Documentația de licitație care stabilește că „În cazul în care capacitatea Centralei/Centralelor electrice pusă/puse în funcțiune este mai mică decât 90% sau mai mare decât 100%, Investitorului i se retrage statutul de Producător eligibil mare.” Dacă suplimentarea capacității se face <i>după punerea în funcțiune, pe parcursul celor 15 ani</i>, urmează să se respecte prevederile art. 38 din Legea nr 10/2016
49	.Riscuri legate de schimbările legislative: • Dacă pe parcursul derulării proiectului intervin modificări legislative în sectorul energiei regenerabile (fiscalitate,			A se vedea clauza 16.2 din PPA. "Daca ulterior încheierii Contractului, apar modificări legislative ale cadrului normativ in vigoare, care stabilesc reguli noi de producere a energie electrice din surse regenerabile si/sau reguli noi privind obligațiile asociate procurării/vânzării energie electrice din surse regenerabile vor avea aplicabilitate directa, cu notificarea obligatorie a părților despre acest fapt.

	reglementări de mediu etc.), care este mecanismul prin care aceste schimbări pot afecta contractul de achiziție a energiei și ce măsuri pot fi luate pentru a proteja investiția?			
50	Responsabilități post-contractuale: • Ce responsabilități are producătorul eligibil după semnarea contractului de achiziție a energiei (PPA)? Există rapoarte periodice de performanță sau obligații suplimentare în ceea ce privește întreținerea și funcționarea centralei?			Obligațiile post contractuale sunt prevăzute la pct 50 din documentația de licitație, precum și în pct. 116 din Regulamentul privind organizarea licitațiilor aprobat prin HG 690/2018. Toate rapoartele necesare de a fi prezentate sunt descrise în secțiunile prevăzute supra.
51	Scenariul neobținerii acordului de mediu: • În situația în care nu se obține acordul de mediu în timpul prevăzut, există posibilitatea de prelungire a termenului de implementare a proiectului? Ce sancțiuni ar putea fi aplicate în acest caz?			Prelungirea termenului de implementare a proiectului ține de competența Comsiei de licitații, urmare a examinării dosarului prezentat. Fiecare destinatar al acestei Documentații de licitație trebuie să se bazeze pe propriile investigații și evaluări pentru a-și stabili propriile concluzii cu privire la proiect, inclusiv ținând cont de prevederile legislației în vigoare. În luarea unei decizii de investiție, potențialii investitori trebuie să se bazeze pe propria analiză a proiectului, inclusiv pe meritele și riscurile implicate. Potențialii investitori nu trebuie să interpreteze conținutul acestei documentații de licitație drept consultanță fiscală sau juridică. Orice potențial investor ar trebui să se consulte cu propriii consultanți

				juridici, de afaceri, tehnici și fiscali pentru a stabili oportunitatea și consecințele depunerii unei oferte pentru un proiect în prezenta licitație.
52	Verificări ulterioare licitației: • După ce proiectul este declarat câștigător și contractul este semnat, ce mecanisme de control sau audit sunt aplicate de autorități pentru a verifica conformitatea implementării cu planul prezentat în oferta tehnică?			Conform art. 48 alin (8) din Legea nr. 107/2016 c privire la energia electrică „În cazul racordării unei centrale electrice la rețeaua electrică, <i>admiterea în exploatare a centralei electrice și a instalației de racordare se confirmă prin actul de corespundere, eliberat de organul supravegherii energetice de stat</i>, cu excepția racordării centralei electrice care utilizează surse regenerabile de energie, destinată acoperirii consumului propriu de energie electrică, cu puterea instalată ce nu depășește puterea contractată de consum și care aparține unui consumator casnic, caz în care admiterea în exploatare a centralei electrice de capacitate mică care produce din surse regenerabile este confirmată prin declarația electricianului autorizat.” Actul de corespundere se emite în baza Regulamentului de admitere în exploatare a instalațiilor electrice aprobat de ANRE. Prin urmare dacă proiectul nu va corespunde cerințelor tehnice, acesta nu va fi dat în exploatare și prin urmare există riscul de a pierde statutul de produs eligibil mare.
53	Revizuirea capacității licitate: • În cazul în care, după începerea implementării, capacitatea finală a centralei solare diferă ușor față de capacitatea licitată (sub 5%), acest lucru ar atrage penalități sau este permisă o astfel de variație?			Modificările permise și mecanismul de flexibilitate sunt prevăzute la secțiunea 51 din Documentația de licitație.
54	Asigurarea și mentenanța: • Este obligatoriu să fie prezentate dovezi de			Comisia de licitație nu a stabilit careva dovezi de asigurare a echipamentelor. Riscurile aferente investiției este responsabilitatea nemijlocită a investitorului

	asigurare pentru echipamentele și centrala solară? Dacă da, care sunt cerințele minime pentru polițele de asigurare în caz de defecțiuni tehnice sau incidente?			
55	. Despre avizul de racordare la rețea: • Dacă se constată necesitatea modernizării rețelei electrice pentru a permite conectarea proiectului meu solar, care este procedura exactă de suportare a costurilor? Există garanții că aceste costuri vor fi rezonabile sau că vor fi acoperite parțial			Pct. 39.2 lit b) din Documentația de licitație prevede că „pentru cazurile în care este necesar ca Investitorul să suporte lucrări de consolidare sau de modernizare a rețelei electrice, acesta prezintă evaluarea elaborată de operatorul de sistem, care să demonstreze faptul că dezvoltarea rețelei electrice este în beneficiul exclusiv al acestuia, și devizul de cheltuieli întocmit de operatorul de sistem și aprobat de către ANRE, în conformitate cu art. 28, alin. (6 ¹) din Legea privind energia regenerabilă.”
56	Termenul pentru obținerea autorizațiilor de mediu: • Dacă evaluarea de mediu întârzie sau nu este obținută în termenul indicat, există o posibilitate de prelungire a termenelor pentru începerea lucrărilor? Care ar fi sancțiunile pentru întârzieri cauzate de factori de mediu?			A se vedea răspunsul formulat pentru întrebarea „Scenariul neobținerii acordului de mediu.” (pct. 51 din prezentul document)

57	Regulile pentru penalități în cazul unui dezechilibru între energia prognozată și cea livrată: • În cazul dezechilibrelor de producție, cum se calculează penalitățile? Sunt acestea aplicabile pe baza prețului fix sau în funcție de prețul de piață al energiei?			Art. 84 din Legea cu privire la energia electrică nr. 107/2016³ stabilește funcțiile și obligațiile participanților la piața energiei electrice în legătură cu echilibrarea, care prevede că <i>„În scopul asigurării echilibrului între producere, import și consum, al asigurării efectuării de tranzacții neobstrucționate de vânzare-cumpărare a energiei electrice, al separării tranzacțiilor financiare de furnizarea fizică și în scopul decontării corecte a acestora, participanții la piața energiei electrice (participant la piața energiei electrice – persoană fizică sau persoană juridică care vinde sau cumpără energie electrică pe piața energiei electrice în conformitate cu prevederile prezentei legi și cu Regulile pieței energiei electrice) sânt obligați să își asume responsabilitatea financiară pentru plata dezechilibrelor pe care le generează în rețelele electrice. În sensul prezentului articol, participanții la piața energiei electrice se consideră părți responsabile de echilibrare.</i> <i>Regulile menite să asigure echilibrarea, precum și să soluționeze problemele apărute în urma provocării dezechilibrelor în rețelele electrice, drepturile și obligațiile participanților la piața energiei electrice, inclusiv ale operatorului sistemului de transport și ale operatorului pieței energiei electrice, se stabilesc în prezentul articol, în Normele tehnice ale rețelelor electrice și în Regulile pieței energiei electrice⁴.”</i> Totodată, conform art. 37, alin. (7-11) ale Legii nr. 10/2016 stabilește că:
----	--	--	--	---

³ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=144974&lang=ro#

⁴ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143585&lang=ro#

				(7) La calculul dezechilibrelor de energie electrică pentru perioada de calcul, poziția netă măsurată a producătorilor eligibili din cadrul grupului de echilibrare al furnizorului central se ajustează de către furnizorul central la poziția netă contractată dacă aceasta se află în intervalele $\pm 8\%$, în cazul utilizării surselor eoliene, și $\pm 4\%$, în cazul utilizării surselor fotovoltaice. (8) Prețul dezechilibrului pozitiv pentru cantitatea de energie electrică produsă de producătorul eligibil în exces față de limita superioară stabilită conform alin. (7) este limitat inferior la 50% din tariful fix sau prețul fix, sau, după caz, prețul de exercitare al producătorului eligibil. (9) Prețul dezechilibrului negativ pentru cantitatea de energie electrică ce trebuie achiziționată de producătorul eligibil ca deficit față de limita inferioară stabilită conform alin. (7) este limitat superior la 200% din tariful fix sau prețul fix, sau, după caz, prețul de exercitare al producătorului eligibil. (10) Costurile dezechilibrelor producătorilor eligibili care utilizează sursa eoliană sau sursa fotovoltaică în intervalele stabilite la alin. (7)–(9) se suportă de furnizorul central de energie electrică și se transferă furnizorilor consumatorilor finali prin intermediul prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile. (11) Prevederile alin. (7)–(10) se aplică tuturor producătorilor eligibili mari până la stabilirea existenței unei piețe pe parcursul zilei lichide.
58	Prelungirea valabilității garanției de ofertă: • Dacă licitația durează mai mult de 180 de zile, este posibilă			Perioada de valabilitate a Garanției pentru ofertă înseamnă o perioadă de 180 de zile calendaristice de la termenul limită de depunere a ofertelor, perioadă care poate fi modificată au prelungită în

	prelungirea garanției pentru ofertă? Care este procedura de prelungire a acestei garanții și ce se întâmplă dacă nu poate fi prelungită?			conformitate cu secțiunea relevantă din prezenta Documentație de licitație. Totodată, conform secțiunii 30 din Documentația de licitație „Comisia de licitații poate, la discreția sa, să prelungească termenul limită pentru depunerea Ofertelor prin modificarea Documentației de licitație în conformitate cu Secțiunea 11 din prezenta Documentație de licitație, caz în care toate drepturile și obligațiile Comisiei de licitație și ale Investitorilor, care anterior erau supuse termenului limită, vor fi supuse ulterior termenului limită prelungit de către Comisia de licitații. 30.3. Comisia de licitații va solicita Investitorului confirmarea în scris a prelungirii Ofertei depuse și redepunerea Garanției de ofertă cu noua valabilitate extinsă. Investitorul va confirma, în scris, în termen de 10 zile lucrătoare disponibilitatea privind prelungirea valabilității Ofertei și a Garanției pentru ofertă astfel încât să fie valabile pe toată perioada de valabilitate a Ofertei calculată de la noul termen limita pentru depunerea Ofertelor. Prin urmare dacă procedura se desfășoară pe o perioadă mai lungă decât cea specificată, garanția pentru oferta va trebui prelungită. În cazul în care nu poate prelungit termenul garanției pentru ofertă, se va aplica prevederile pct. 24.2 din Documentația de Licitație care prevede că Oferta cu valabilitate mai scurtă va fi respinsă de Comisia de licitații ca fiind neconformă
59	Obligații post-punere în funcțiune: • După punerea în funcțiune a centralei fotovoltaice, există obligații suplimentare de raportare sau mentenanță impuse producătorilor eligibili? Ce fel de controale sau inspecții periodice ar trebui să anticipez?			Comisia de licitații este responsabilă de procesul de organizare și desfășurare a licitațiilor. Investitorul urmează să respecte cadrul normativ în vigoare, precum și contractul semnat cu furnizorul de energie regenerabilă. Având în vedere că schema de sprijin este un an ajutor de stat, sunteți obligat să furnizați informațiile necesare solicitate autorităților competente.

60	Prețul oferit pentru energie în cazul unor fluctuații ale pieței: • Dacă, pe parcursul contractului de 15 ani, prețul pieței fluctuează semnificativ, există mecanisme de ajustare a prețului fix pentru energia produsă? Sau prețul rămâne strict fix pe toată durata contractului?			Art. 37 din Legea nr 10/2016 prevede că „În acest interval de timp (15 ani), Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică ajustează prețurile fixe/de exercitare stabilite în cadrul licitației și tarifele fixe în funcție de evoluția ratei de schimb a monedei naționale față de dolarul american, în conformitate cu metodologia aprobată de Agenție.” A se vedea clauza 7.5 din PPA: "Prețul fix pentru energia electrica din surse regenerabile se va ajusta anual conform Metodologiei de determinare a tarifelor fixe si a preturilor la energia electrica produsa de producătorii eligibili din surse regenerabile de energie, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 375/2017. În cazul ajustării prețului fix, Părțile vor încheia un act adițional în care vor prevedea cuantumul prețului ajustat, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE".
61	Transferul proiectului către un alt proprietar: • În cazul în care proiectul este vândut către un alt investitor după obținerea statutului de producător eligibil, care sunt pașii legali și procedurali pentru transferul acestui statut și ce obligații rămân aplicabile asupra noului proprietar?			Art. 37 din Legea nr. 10/2016 prevede drepturile și responsabilitățile producătorilor eligibili. Astfel, în partea ce ține de schimbarea proprietarului, există următoarele cerințe ce urmează a fi respectate. (4³) Producătorul eligibil mare este în drept să înstrăineze centrala electrică care este pusă în funcțiune și produce energie electrică din surse regenerabile și în baza căreia și-a dobândit statutul. Cumpărătorul centralei electrice informează Guvernul cu privire la cumpărarea centralei electrice eligibile. Cumpărătorul solicită furnizorului central de energie electrică modificarea contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile și/sau a contractului pentru diferențe. Cumpărătorul centralei electrice eligibile are dreptul să i se achiziționeze, în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice, energia electrică produsă și livrată în rețeaua electrică până la expirarea termenului de 15 ani pentru care s-a garantat producătorului eligibil mare cumpărarea obligatorie a energiei electrice. (4⁶) În cazul în care un producător eligibil mare nu își poate onora obligațiile față de creditori și/sau finanțatori, fapt ce periclitizează realizarea proiectului privind construirea și punerea în funcțiune a

				centralei electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile, producătorul respectiv este în drept, cu acordul creditorilor și/sau al finanțatorilor, să depună la organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei o cerere privind substituirea sa cu o altă entitate. La cerere se anexează toate actele necesare conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, precum și acordul scris al creditorilor și/sau al finanțatorilor. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei examinează cererea în termen de 60 de zile calendaristice de la data depunerii și, după caz, propune Guvernului modificarea hotărârii privind oferirea statutului de producător eligibil mare, dar fără a afecta termenul de punere în funcțiune prevăzut la alin.(11). Noua entitate propusă de către producătorul eligibil respectiv trebuie să corespundă prevederilor prezentei legi și să întrunească cerințele stabilite pentru proprietarul anterior și indicate în oferta câștigătoare.
62	Procedura în cazul neprezentării garanției de bună execuție la timp: • Ce se întâmplă dacă garanția de bună execuție nu este depusă la timp din motive administrative sau bancare? Există o perioadă de grație înainte de a fi aplicate sancțiuni sau înainte de pierderea statutului de producător eligibil?			Nu se prelungește termenul de prezentare a garanției de bună execuție. Dacă în termen de 30 de zile de la data semnării CAEE, Investitorul nu depune Garanția de bună execuție a contractului, acesta se consideră nul, iar statutul de Producător eligibil mare se consideră retras din momentul oferirii, fără a fi necesară aprobarea unei hotărâri a Guvernului în acest sens. Totodată art. 117 din HG 690/2018 prevede că la solicitarea producătorului eligibil mare, Comisia de licitații poate dispune prelungirea termenului de depunere a garanției de bună execuție a contractului cu cel mult 10 zile lucrătoare. Prin urmare, toate consecințele ce reies din depunerea tardivă a garanției de bună execuție sunt în seama investitorului.
63	Condiții de eligibilitate în cazul unui consorțiu: • Dacă particip la licitație împreună			Toate informațiile necesare privind participarea în consorțiu sunt prevăzute în secțiunea 26 din Documentația de licitație

	cu un partener (ca parte a unui consorțiu), care sunt cerințele specifice de eligibilitate pentru fiecare membru al consorțiului? Există cerințe suplimentare față de cele impuse participanților individuali?			
64	Încheierea contractului de achiziție de energie (PPA): • Care este termenul maxim pentru semnarea contractului de achiziție a energiei (PPA) după obținerea statutului de producător eligibil? Ce se întâmplă dacă din motive administrative nu poate fi semnat în termenul stabilit?			Termenul pentru semnarea PPA este de 10 zile lucrătoare de la intrarea în vigoare a hotărârii Guvernului privind oferirea statutului de Producător eligibil mare. A se vedea pct. 47.3 din Documentația de licitații. De asemenea pct., 48.3 prevede că „În cazul în care oricare dintre Producătorii eligibili nu semnează CAEE în termen de 10 zile lucrătoare de la intrarea în vigoare a hotărârii Guvernului privind oferirea statutului de Producător eligibil mare sau nu furnizează Garanția de bună execuție în termen de 30 de zile de la semnarea CAEE, Investitorul își pierde Garanția pentru ofertă.”
65	Aspecte legate de extinderea sau modificarea proiectului: • Dacă doresc să modific proiectul după ce am câștigat licitația, cum ar fi schimbarea locației sau ajustarea capacității instalate, care este procedura legală de a face acest lucru? Ce tip de notificări sau aprobări sunt necesare?			HG privind oferirea statutului de producător eligibil mare nu conține informații despre amplasamentul centralei. Prin urmare schimbarea locației nu constituie temei de retragere a statutului de producător eligibil mare. E important să se respecte termenul de punere în funcțiune a centralei. Ce ține de ajustarea capacității, procedura de ajustare a capacității a fost descrisă mai sus, totodată și consecințele ce pot fi generate de ajustarea capacității. Aprobările necesare în acest caz, diferă de la caz la caz.

66	Recalificarea statutului de producător eligibil: • Dacă întâmpin dificultăți tehnice sau financiare care întârzie semnificativ implementarea proiectului, există o procedură de recalificare sau o amânare a statutului de producător eligibil pentru a evita pierderea acestuia?			Statutul de producător eligibil se consideră oferit din data intrării în vigoare a HG privind oferirea statutului de producător eligibil mare. Comisia poate doar prelungi termenul de depunere în funcțiune a centralei. Art. 37 alin (4⁶) din Legea 10/2016 mai prevede că „În cazul în care un producător eligibil mare nu își poate onora obligațiile față de creditori și/sau finanțatori, fapt ce periclitează realizarea proiectului privind construirea și punerea în funcțiune a centralei electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile, producătorul respectiv este în drept, cu acordul creditorilor și/sau al finanțatorilor, să depună la organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei o cerere privind substituirea sa cu o altă entitate. La cerere se anexează toate actele necesare conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, precum și acordul scris al creditorilor și/sau al finanțatorilor. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei examinează cererea în termen de 60 de zile calendaristice de la data depunerii și, după caz, propune Guvernului modificarea hotărârii privind oferirea statutului de producător eligibil mare, dar fără a afecta termenul de punere în funcțiune prevăzut la alin.(11). Noua entitate propusă de către producătorul eligibil respectiv trebuie să corespundă prevederilor prezentei legi și să întrunească cerințele stabilite pentru proprietarul anterior și indicate în oferta câștigătoare.”
67	Repartiția costurilor de racordare la rețea: • În cazul în care sunt necesare lucrări semnificative de racordare la rețea, costurile pentru aceste lucrări sunt suportate integral de către producătorul eligibil sau există mecanisme prin care			Pct. 39.2 lit b) din Documentația de licitație prevede că „pentru cazurile în care este necesar ca Investitorul să suporte lucrări de consolidare sau de modernizare a rețelei electrice, acesta prezintă evaluarea elaborată de operatorul de sistem, care să demonstreze faptul că dezvoltarea rețelei electrice este în beneficiul exclusiv al acestuia, și devizul de cheltuieli întocmit de operatorul de sistem și aprobat de către ANRE, în conformitate cu art. 28, alin. (6¹) din Legea privind energia regenerabilă.”

	o parte din aceste costuri poate fi acoperită de operatorul rețelei?			Pentru a afla mai multe detalii despre repartitia cpsturilor rscordării la rețea urmează să vă adresați Regulatorului (ANRE) sau operatorului de sistem.
68	Penalizări pentru nerespectarea graficului de lucrări: • Dacă întâmpin întârzieri în executarea lucrărilor de instalare a centralei fotovoltaice, care sunt penalizările aplicabile? Există o marjă de întârziere permisă înainte de aplicarea sancțiunilor?			Întârzierile nu sunt admise. Prolungirea termenului se acordă de către Comisia de licitație după caz. Nerespectarea termenului de punere în funcțiune a centralei atrage după sine retragerea statutului de producător eligibil mare.
69	Perioada de valabilitate a contractului PPA în cazul prelungirilor: • Dacă perioada de implementare a proiectului este extinsă din cauza unor factori obiectivi (de exemplu, întârzieri în avize sau racordarea la rețea), contractul PPA semnat cu Energocom poate fi prelungit corespunzător pentru a asigura întreaga durată de 15 ani?			Contractul PPA intră în vigoare la finalizarea construcției și punerea în funcțiune a Centralei/Centralelor electrice. (a se vedea pct. 47.3 din Documentație)
70	Monitorizarea performanței post-implementare: • Există obligații de raportare a performanței centralei după punerea în funcțiune? De			Toate obligațiile producătorului eligibil mare, inclusiv raportările sunt în secțiunea a IV-a din Documentația de licitație care prevede obligațiile după acordarea statutului de Producător eligibil mare.

	exemplu, trebuie furnizate rapoarte periodice legate de capacitatea reală de producție, eficiența energetică sau mentenanță?			
71	Cazuri de forță majoră: • În situații de forță majoră care afectează desfășurarea proiectului, cum ar fi dezastre naturale sau alte evenimente neprevăzute, există prevederi care să protejeze investitorul de pierderea garanțiilor sau a statutului de producător eligibil?			Conform art. 37 alin (1 ¹) din Legea 10/2016 „După obținerea statutului de producător eligibil mare în cadrul licitației sau după confirmarea statutului de producător eligibil mic, producătorul este obligat să construiască și să pună în funcțiune centrala electrică în termen de 36 de luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a hotărârii Guvernului privind oferirea statutului de producător eligibil mare sau, după caz, în termen de 24 de luni de la data confirmării statutului de producător eligibil mic, de asemenea este obligat să respecte celelalte condiții stabilite în cadrul licitației sau al procedurii respective, stabilite în conformitate cu prezenta lege și cu regulamentele prevăzute la art. 35 alin. (2) și la art. 36 alin. (1). Termenul de punere în funcțiune a centralei electrice stabilit în prezentul alineat poate fi prelungit de către Guvern, în cazul oferirii statutului de producător eligibil mare în cadrul licitației, sau de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în cazul confirmării statutului de producător eligibil mic, cu până la 24 de luni, dacă centrala electrică respectivă nu poate fi pusă în funcțiune din motive întemeiate, neimputabile producătorului eligibil, cum ar fi lipsa posibilității de a racorda centrala electrică la rețeaua electrică din cauza nerespectării de către operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuție a termenelor privind dezvoltarea rețelei electrice conform planurilor de dezvoltare și investiții sau conform procedurii stabilite la art.28 alin.(61), întârzierea de către operatorul de sistem în executarea și punerea în funcțiune a instalației de racordare conform contractului de racordare sau în condițiile unui impediment justificator (condiții de forță majoră) și circumstanțe neimputabile producătorului eligibil.”

72	•Dacă sunt un agent economic fără experiență, dar vreau sa particip la licitația cu privire la acordarea statutului de producător eligibil mare pentru investitorii care dezvoltă centrale electrice eoliene terestre (onshore), cu o capacitate sprijinită de până la 105 MW, cum aş putea s-o fac?			Conform pct. 35.1 lit. h), pentru a participa la procedura de licitație, Investitorul trebuie să aibă experiență în dezvoltarea și operarea unei /unor centrale electrice eoliene cu o capacitate instalată mai mare sau cel puțin egală cu 4 (patru) MW de capacitate instalată. În altă ordine de idei, există posibilitatea de a participa la licitație, în consorțiu cu alți investitori care dispun de experiența necesară. Mai multe detalii despre participarea în cadrul consorțiului, le găsiți în Documentația de licitație, accesând link-ul: https://energie.gov.md/sites/default/files/09.08_wind_clean_ro_actualizat.pdf
73	CAEE-ul propus este un contract Take or Pay (ia sau plătește) pentru 100% din energia electrică produsă, indiferent de numărul de MWh produși?			Conform pct. 4.1. din proiectul Contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile pentru producătorii eligibili mari, <i>„Cantitatea de energie electrică din surse regenerabile contractată reprezintă cantitatea de energie electrică notificată de către Producător și Cumpărător și validată de către Operatorul Pieței Energiei Electrice, pentru perioada de calcul pentru fiecare interval de tranzacționare al zilei de livrare, și vândută/procurată de către Părți, în kWh în Punctul de delimitare conform cerințelor Legii nr. 107/2016, Regulile pieței energiei electrice (în continuare - RPEE) aprobate de Consiliul de administrație al ANRE și Hotărârile Consiliului de administrație al ANRE”.</i> Totodată, conform pt. 6.1. Obligațiile Cumpărătorului (Furnizorul central de energie/ Energocom) sunt: <i>„a) să procure în Punctul de delimitare, de la Producător energie electrică contractată;</i>

				<i>b) să achite integral facturile emise de către Producător pentru cantitatea de energie electrică din sursa regenerabile contractată, la prețul fix aprobat prin Hotărârea de Guvern, în termenul stabilit la pct. 7.3. din prezentul contract;"</i>
74	Ați putea explica mai exact mecanismele de dezechilibre menționate în proiectul CAEE anexat?			Art. 84 din Legea cu privire la energia electrică nr. 107/2016⁵ stabilește funcțiile și obligațiile participanților la piața energiei electrice în legătură cu echilibrarea, care prevede că „În scopul asigurării echilibrului între producere, import și consum, al asigurării efectuării de tranzacții neobstrucționate de vânzare-cumpărare a energiei electrice, al separării tranzacțiilor financiare de furnizarea fizică și în scopul decontării corecte a acestora, participanții la piața energiei electrice (participant la piața energiei electrice – persoană fizică sau persoană juridică care vinde sau cumpără energie electrică pe piața energiei electrice în conformitate cu prevederile prezentei legi și cu Regulile pieței energiei electrice) sânt obligați să își asume responsabilitatea financiară pentru plata dezechilibrelor pe care le generează în rețelele electrice. În sensul prezentului articol, participanții la piața energiei electrice se consideră părți responsabile de echilibrare. Regulile menite să asigure echilibrarea, precum și să soluționeze problemele apărute în urma provocării dezechilibrelor în rețelele electrice, drepturile și obligațiile participanților la piața energiei electrice, inclusiv ale operatorului sistemului de transport și ale operatorului pieței energiei electrice, se stabilesc în prezentul articol,

⁵ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=144974&lang=ro#

				<i>în Normele tehnice ale rețelelor electrice și în Regulile pieței energiei electrice⁶. ”</i>
75	Ce garanție va fi propusă de Energocom sau de către Republica Moldova pentru a asigura plata facturilor pe o perioadă de 15 ani?			Art. 37 din Legea SER⁷ stabilește drepturi și responsabilități ale producătorilor eligibili, astfel, <i>după ce a participat la licitație și a obținut statutul de producător eligibil, producătorul, timp de 15 ani de la punerea în funcțiune a centralei electrice, are dreptul de a comercializa întreaga cantitate de energie electrică livrată în rețelele electrice la prețul fix stabilit în cadrul licitației sau, la îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 38¹ alin. (1), este obligat să o vândă pe piață și să primească, suplimentar la prețul de piață, o primă variabilă ori să plătească o primă variabilă, în limitele prețului de exercitare. În acest interval de timp, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică ajustează prețurile fixe/de exercitare stabilite în cadrul licitației în funcție de evoluția ratei de schimb a monedei naționale față de dolarul american, în conformitate cu metodologia aprobată de Agenție potrivit art. 14 alin. (2) din Legea SER.</i> De asemenea, la propunerea Comisiei de licitații, Guvernul aprobă rezultatele licitației și oferă statut de producător eligibil mare investitorilor care au fost declarați câștigători în urma licitației și aprobă o hotărâre în acest sens. Astfel conform pct. 111. din Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare⁸,

⁶ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143585&lang=ro#

⁷ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=144985&lang=ro

⁸ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143365&lang=ro#

				Hotărârea Guvernului privind oferirea statutului de producător eligibil mare va conține următoarele informații: <i>1) aprobarea rezultatelor licitației;</i> <i>2) denumirea investitorului declarat câștigător;</i> <i>3) tipul de tehnologie de producere a energiei electrice din SRE;</i> <i>4) puterea instalată a centralei electrice/centralelor electrice pentru producerea de energie electrică din SRE;</i> <i>5) capacitatea de producere a energiei electrice din SRE, pentru care se oferă statut de producător eligibil mare;</i> <i>6) termenul-limită de punere în funcțiune a centralei electrice/centralelor electrice pentru producerea de energie electrică din SRE;</i> <i>7) prețul fix la care producătorul eligibil mare respectiv va vinde energia electrică din SRE, sub rezerva ajustărilor de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în conformitate cu metodologia aprobată și în funcție de evoluția cursului de schimb al monedei naționale față de dolarul SUA, în conformitate cu art.37 alin.(1) din Legea nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile;</i> <i>8) autorizația instalării centralelor electrice din surse regenerabile cu o putere instalată mai mare de 20 MW, conform Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, după caz.</i>
--	--	--	--	--

76	Punctajul ofertelor: faptul de a avea un proiect matur cu date fiabile și sigure, cum ar fi măsurătorile vântului, proprietatea asupra terenurilor, studiile tehnice și de mediu care pot accelera punerea în funcțiune a parcului, îmbunătățește poziția unui proiect în cadrul licitației? Sau ofertele sunt selectate exclusiv pe baza celui mai mic preț propus pentru vânzarea energiei electrice?			Nu. Ofertele sunt selectate exclusiv pe baza celui mai mic preț propus pentru vânzarea energiei electrice.
77	Faptul de a combina proiecte hibride EOLIENE + PV + BESS este un criteriu pentru a prefera o ofertă în detrimentul alteia? BESS ar fi un proiect în afara licitației, iar rentabilitatea sa ar fi			Nu. Procedura de licitație cu privire la acordarea statutului de producător eligibil mare este organizată pentru investitorii care dezvoltă Centrale electrice eoliene terestre (onshore), cu o capacitate sprijinită de până la 105 MW și/ sau centrale electrice fotovoltaice, cu o capacitate sprijinită de până la 60 MW. Prin urmare, oferta investitorului se va referi exclusiv la prețul energiei electrice a fi generată de centrala electrică fotovoltaică sau eoliană.

	asigurată de un sistem de tranzacționare.			
78	Este posibil ca același amplasament să depună două oferte comune pentru licitațiile privind energia solară și eoliană, permițând astfel împărțirea prețurilor de construcție și conectare și, prin urmare, reducerea acestora? acest lucru conduce la următoarea întrebare: Ofertele pentru energie solară și eoliană sunt procesate de același juriu în același timp?			Nu. Ofertele vor fi procesate separat pentru proiectele eoliene și pentru cele solare fotovoltaice de către aceeași Comisie de licitații, dar la momente diferite. Prin urmare, ofertele ar trebui să fie depuse separat pentru fiecare proiect în parte.
79	Puteți preciza valoarea garanției de participare la licitație necesare? Articolul 25 prevede că investitorii trebuie să depună o garanție de participare la licitație de			Valoarea corectă a garanției pentru ofertă este de 258 MDL pe kW. Această cifră a fost calculată ca 1% din valoarea investiției specifice luate în considerare de ANRE, care pentru această procedură de licitație este egală cu 25 877 lei pe kW pentru centralele eoliene⁹. Anexa nr. 5 va fi ajustată pentru a evita interpretările eronate.

⁹ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=142097&lang=ro Annex 1.

	258 de lei pentru fiecare kW de capacitate ofertat. Cu toate acestea, anexa nr. 5 prevede, de asemenea, că investitorul trebuie să depună o garanție de ofertă în valoare de " <i>inserați suma exactă reprezentând 1% din valoarea investiției specifice luate în considerare atunci când ANRE a aprobat prețurile plafon pentru procedura de licitație respectivă pentru fiecare 1 kW de capacitate oferită</i>". Care este formula corectă de luat în considerare?			
80	Indexarea tarifelor CAEE: Înțelegem că prețul fix pentru energia electrică din surse regenerabile va fi ajustat anual în conformitate cu			Art. 5 alineatul (3) din Legea SER prevede că: „<i>Politica de stat în domeniul energiei din surse regenerabile este elaborată astfel încât nivelul și condițiile aferente sprijinului financiar acordat proiectelor de producere a energiei electrice din surse regenerabile prin intermediul schemelor de sprijin sunt revizuite într-un mod care să nu afecteze negativ drepturile conferite în temeiul legii și care să nu afecteze viabilitatea economică a proiectelor care beneficiază deja de sprijin în conformitate cu prezenta lege, cu excepția modificărilor cauzate de</i>

	metodologia de stabilire a tarifelor fixe și a prețurilor la energia electrică produsă de producătorii eligibili din surse regenerabile de energie, aprobată prin Decizia ANRE nr. 375/2017. Prin urmare, indexarea pare să depindă de modificările cursului oficial mediu de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA. Ce se va întâmpla dacă Moldova va adera la Uniunea Europeană și la zona euro?			<i>implementarea contractelor pentru diferențe, în conformitate cu prezenta lege, precum și de transpunerea și implementarea legislației Uniunii Europene adoptate în contextul angajamentelor asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice.”</i> Astfel, la această etapă este prematur de discutat despre posibilele efecte ale integrării în Uniunea Europeană asupra prețurilor fixe, dar la acea etapă legiuitorul va respecta prevederile art. 5 alineatul (3).
81	Se afirmă că câștigătorii licitației vor semna inițial un CAEE, dar că ideea este de a migra apoi către un CFD: puteți explica mai detaliat abordarea guvernului?			Legea SER prevede noțiunea de "<i>contract pentru diferențe - contract semnat între producătorul eligibil mare și furnizorul central de energie electrică, prin care producătorul eligibil mare care comercializează pe piața angro energie electrică produsă i se asigură diferențele pozitive sau negative, printr-o primă variabilă, dintre prețul de piață și prețul fix sau prețul de exercitare stabilit în cadrul procedurilor de licitații, în conformitate cu prezenta lege;</i>" Art. 38¹ alineatul (1) prevede că "<i>Contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile încheiate cu</i>

				<i>producători eligibili mari stabiliți în cadrul procedurilor de licitații înainte de îndeplinirea condițiilor stabilite în alineatul prezentului sunt înlocuite cu contracte pentru diferențe, cu decontare financiară, în termen de 6 luni, după îndeplinirea următoarelor condiții:</i> <i>a) piața pentru ziua următoare este înființată și este operațională;</i> <i>b) prețul pentru fiecare interval de tranzacționare pe piața pentru ziua următoare este stabilit pe durata ultimelor 6 luni consecutive."</i> <i>Alineatul (1¹) "Producătorii eligibili mari sunt obligați să comercializeze pe piața angro energie electrică din surse regenerabile din momentul încheierii contractelor pentru diferențe în conformitate cu alin. (1)"</i> <i>Alineatul (3) din Legea SER prevede că "Furnizorul central de energie electrică și producătorii eligibili mari convin asupra încheierii contractului pentru diferențe, care prevede păstrarea echilibrului dintre beneficii, drepturi și responsabilități, riscuri și compensații, după cum s-a convenit între părți la semnarea contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile. Prevederile privind prețul de comercializare a energiei electrice obținute în cadrul procedurii de licitație se completează cu prevederi privind prețurile de piață înregistrate pe piața pentru ziua următoare și privind prima variabilă determinată de diferența dintre prețul de piață și prețul de exercitare stabilit în cadrul licitației."</i>
--	--	--	--	--

82	Could you kindly provide the rates implied and incentives provided to Investors of SPPs in Moldova or specific to the Tender regarding the VAT amount paid for the CAPEX realized including the hardware, services and other related items. Is the direct exemption available?			Unfortunately, the Tender Commission is not entitled to offer support on technical or financial aspects, however, we advise you to address this requirement at the Invest Moldova Agency: https://invest.gov.md/ . They will be happy to help you on this and other related matters.
83	Could you kindly provide the VAT refund mechanism if applicable? What is the application and refund timing?			
84	Could you kindly provide the operational VAT exposure treatment? What is the generic approach for the IPPs?			
85	Please clarify the bid security amount and specification as in the document provided, is referred to two different			The correct value of the bid security is 258 MDL per kW. This figure has been calculated as 1% of the specific investment value taken into account by ANRE, which for this tender procedure is equal to 25 877 MDL per kW for wind power plants. Annex 5 will be adjusted to avoid misinterpretation.

	amounts (1%) under annex-5 and 258 lei / kW under Clause 25) Are all the banks including international banks with suitable rating are acceptable?			The performance guarantee shall be an unconditional bank guarantee issued by any bank or recognized international financial institution outside Moldova with a credit rating of of at least Baa3 or by a bank in the Republic of Moldova,
86	Is there an annual indexation or revaluation of the electricity price guaranteed to the Investor? Please clarify the annual mechanism of adjustment if any?			Article 37 of Law no. 10/2016 stipulates that During this period of time (15 years), the National Agency for Energy Regulation shall adjust the fixed/exercise prices set in the auction and the fixed tariffs according to the evolution of the exchange rate of the national currency against the US dollar, in accordance with the methodology approved by the Agency.
87	A performance guarantee to be established in Moldovan lei and have a minimum amount available for drawing of 1,293,000 is explained under the tender document. Could you kindly provide the validity period and potential indexation of the figure provided?			performance guarantee shall be valid until the date of commissioning of the Power Plant (annex 10, point 4)
88	Please clarify the preferred land status of the			In the Republic of Moldova, foreign individuals are not allowed to hold land ownership rights. However, according to section 37.2 of the tender documentation, the investor must present copies of documents

	Investor. Is rental accepted or whole ownership is mandatory			that confirm the legal right to hold the listed land parcels, including but not limited to deeds of ownership, superficies agreements, concession contracts for public land, and, where applicable, valid extracts from the real estate registry. Therefore, rental (in the form of superficies or concession) is accepted, and full ownership is not mandatory.
89	Please clarify if there is limitations or restrictions for the winning bidder's SPV shareholding structure to be established in the Republic of Moldova.			47.1. Individuals or legal entities, who are not registered in the Republic of Moldova, including Consortiums, who have been declared winners of the tender procedure, within 60 calendar days of the announcement of the results by the Tender Commission, shall be obliged to complete the state registration procedure of the legal entities in the Republic of Moldova (registration of a Project Company) and to submit to the Tender Commission the copy of the registration decision or extract issued by the registration authority for approval of the decision to grant the Eligible Producer status. This term may be extended, upon request, by the Tender Commission for up to 10 Business Days. If the Investor does not comply with the extended term, the Tender Commission will apply the provisions of p. 45.1, letter (b) from Section 45 of this Tender Documentation.
90	Please clarify if there is a payment guarantee to be issued by the local authority for the payments of CAEE			Art. 37 din Legea SER¹⁰ stabilește drepturi și responsabilități ale producătorilor eligibili, astfel, <i>după ce a participat la licitație și a obținut statutul de producător eligibil, producătorul, timp de 15 ani de la punerea în funcțiune a centralei electrice, are dreptul de a</i>

¹⁰ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=144985&lang=ro

	including but not limited to mechanisms such as Bank Letteri sovereign guarantee or Escrow mechanism?			<i>comercializa întreaga cantitate de energie electrică livrată în rețelele electrice la prețul fix stabilit în cadrul licitației sau, la îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 38¹ alin. (1), este obligat să o vândă pe piață și să primească, suplimentar la prețul de piață, o primă variabilă ori să plătească o primă variabilă, în limitele prețului de exercitare. În acest interval de timp, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică ajustează prețurile fixe/de exercitare stabilite în cadrul licitației în funcție de evoluția ratei de schimb a monedei naționale față de dolarul american, în conformitate cu metodologia aprobată de Agenție potrivit art. 14 alin. (2) din Legea SER.</i> De asemenea, la propunerea Comisiei de licitații, Guvernul aprobă rezultatele licitației și oferă statut de producător eligibil mare investitorilor care au fost declarați câștigători în urma licitației și aprobă o hotărâre în acest sens. Astfel conform pct. 111. din Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare ¹¹, Hotărârea Guvernului privind oferirea statutului de producător eligibil mare va conține următoarele informații: <i>1) aprobarea rezultatelor licitației;</i> <i>2) denumirea investitorului declarat câștigător;</i> <i>3) tipul de tehnologie de producere a energiei electrice din SRE;</i> <i>4) puterea instalată a centralei electrice/centralelor electrice pentru producerea de energie electrică din SRE;</i>
--	---	--	--	---

¹¹ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143365&lang=ro#

				5) capacitatea de producere a energiei electrice din SRE, pentru care se oferă statut de producător eligibil mare; 6) termenul-limită de punere în funcțiune a centralei electrice/centralelor electrice pentru producerea de energie electrică din SRE; 7) prețul fix la care producătorul eligibil mare respectiv va vinde energia electrică din SRE, sub rezerva ajustărilor de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în conformitate cu metodologia aprobată și în funcție de evoluția cursului de schimb al monedei naționale față de dolarul SUA, în conformitate cu art.37 alin.(1) din Legea nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile; 8) autorizația instalării centralelor electrice din surse regenerabile cu o putere instalată mai mare de 20 MW, conform Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, după caz.
91	We are in the process of considering participation in the tender as a consortium. As outlined in the tender dossier, there is a provision for sharing the liability of various tender requirements, such as references, turnover. We would appreciate			According to Article 24 of Government Decision No. 690/2018, investors may form a consortium or associate in order to participate in the tender and submit their bids. In this case, the consortium is considered as a single investor, and the bid must designate an authorized representative for communication throughout the tender process. Therefore, both the bid security and the performance security must be provided as a single document, even if there are multiple shareholders in the consortium. It is not feasible to subdivide these guarantees among

	clarification on the feasibility of collectively sharing the performance security bond, and bid security bond. Is it feasible to provide a bank guarantee that is subdivided among the shareholders of the consortium?			the consortium members; they must be presented as a unified guarantee in compliance with the tender documentation requirements.
92	Please clarify the 35.1 i) clause; the requirement of "The investor has the prior approval of the Council for the promotion of investment projects of national importance for the intended investments.". Kindly describe the mechanism. Please clarify what is the procedure and requirement regarding 35.1 - i) & 35.2 k) and timeline.			Any potential investor, prior to carrying out investment activities in areas of importance for state security, as outlined in Article 4 of Law No. 174/2021 on the Mechanism for Examining Investments of Importance for State Security, is required to obtain prior approval from the Council for the Promotion of Investment Projects of National Importance, established by Government Decision No. 585/2016 regarding the Council for the Promotion of Investment Projects of National Importance. To request prior approval for investments important for state security, the potential investor must submit to the Council's Secretariat (Public Services Agency) the following documents and information: - The structure of the share capital (of the shareholders/partners), including that of the ultimate beneficiary; - The maximum value of the investment, expressed in monetary units; - The core business, products, and commercial services; - The country or countries where the business operates and the main business partners in the country or abroad with which it collaborates; - Financial statements for the last 3 years;

				f) The source of financial resources for funding the investment; g) The date the investment is planned to be made or when it was made; h) The criminal record, in the case of individual shareholders/partners or ultimate beneficiaries; i) A statement regarding the intention to make the investment individually or jointly, as well as supporting documents that confirm joint action. The joint action of the potential investor can also be determined by the Council based on its own assessments. Please note that the documents and information must be submitted physically to the address of the Public Services Agency: Chişinău, A. Puşkin Street, No. 42, Chancellery, with the mention "For the Strategic Investments Section" and electronically, signed electronically at the address: dims@asp.gov.md. The responsible person within the Public Services Agency: Ion IORDACHI, Head of the Strategic Investments and Goods Directorate, tel. 067127176, e-mail: dims@asp.gov.md. We inform you that the documents relevant to the activity of the Council are available on the official website of the Government of the Republic of Moldova, in the directory dedicated to the Council's activity, and can be accessed at the following link: https://gov.md/ro/content/consiliului-pentru-promovarea-proiectelor-investitionale-de-importanta-nationala.
93	Does the Company need pre-register and request			No. The investor can request the tender documentation from Comsie via e-mail solar.auctions@energie.gov.md ,

	documents from tender commission to participate to tenders			wind.auctions@energie.gov.md or download it from the website of the Ministry of Energy.
94	Can the leader of consortium proceed by its own (change of Control) once the project is awarded with a certain capacity? Or should the structure of Consortium be the same until Commercial Operation Date?			In accordance with Article 26.1(d) of the tender provisions, the members of the consortium who contributed to meeting the technical and financial criteria must remain part of the consortium for a minimum period of 12 months after the Commercial Operation Date (COD). During this period, and afterwards, consortium members may request to exit the consortium, subject to approval by the Government or any competent authority, while ensuring the transfer of know-how necessary for the operation of the power plant. This approval shall not be unreasonably withheld. Therefore, the structure of the consortium should remain unchanged at least until 12 months after the COD. The consortium leader cannot proceed independently (change of control) until these conditions are fulfilled, and any changes must follow the prescribed process, including obtaining the necessary approvals.
95	Can you please inform whether when and how will the PPA conversion to CfD is anticipated?			In accordance with Article 381(1) of Law No. 10/2016, power purchase agreements (PPAs) for the acquisition of renewable energy concluded with large eligible producers through tender procedures will be replaced by Contracts for Difference (CfD) with financial settlement, within six months, following the fulfillment of the following conditions: a) The day-ahead market (DAM) is established and operational; b) The price for each trading interval on the day-ahead market has been set consistently for the last six consecutive months.

				Therefore, the conversion from PPA to CfD is anticipated to take place once both these conditions are met, and the change will occur within six months after their fulfillment.
96	As per Annex 12; I. SUBJECT OF THE CONTRACT (1.1) it is written as RON/kwh, can you please confirm whether this is the correct unit ?			The units have been corrected to MDL/kWh.
97	Can you please clarify what is the procedure and requirement regarding Conflict of interest.			An investor is in a conflict of interest if: - They have financial or personal relationships with bidding commission members that could influence their decisions. - They control or are controlled by another investor. - They have legal or financial ties to another investor that could affect their offer. How conflicts are checked: The bidding commission will review the documents. If a conflict is found: - Involved members will be replaced. - Investors in conflict will be considered inadmissible. Exception: If the same investor submits multiple offers, it's not considered a conflict. Please see the section no 7 from tender documentation
98	Can you please clarify what is the procedure and requirement regarding Large Eligible Producer.			A Large Eligible Producer is defined as a renewable energy producer who operates one or more power plants with a total capacity exceeding the limit set by the government: such as 105 MW for wind and 60 for solar.

				To become a Large Eligible Producer, an investor must participate in the auction and meet the conditions specified in the auction documentation. The winner will be the investor who offers the lowest price. Once designated as a Large Eligible Producer, the entity benefits from a fixed price support scheme, which guarantees the purchase of electricity generated by the central supplier for a period of 15 years. This framework ensures stability and encourages investment in renewable energy production.
99	26.1 D states that the members of the Consortium must remain for a minimum of 12 months after the date of COD. What if the minority member (Which does not contribute to fulfilment of any criteria) seek to exit the Consortium after the award of the tender?			In that case, if a minority member of the Consortium, who has not contributed to fulfilling the technical and financial criteria, seeks to exit after the award of the tender, they would still be subject to the requirements outlined in section 26.1(d). Specifically, the exit would need the approval of the government or a competent authority. Since this member did not contribute to the fulfillment of the necessary criteria, the remaining members would likely need to demonstrate that the exit will not affect the Consortium's obligations or the project's compliance with the tender requirements. The approval for the exit should not be unreasonably withheld, but the process will involve ensuring that all necessary knowledge for the project's operation is properly transferred, even if the exiting member did not play a significant role in meeting the criteria.
100	Is there any procedure in case one of the consortium members want			Conform paragrafului 35.3 din Documentația de licitație, fiecare Investitor, deci inclusiv un consorțiu, are/au obligația de a notifica in scris Comisiei de licitații sau Ministerul Energiei (după atribuirea

	to sell its shares to consortium leader			statutului de Producător eligibil mare) orice modificare a beneficiarilor reali.
10 1	In case of consortium, is there any specific contribution requested from each member?			According to paragraph 35.3 of the Tender Documentation, each Investor, thus including a consortium, is/are obliged to notify in writing the Tender Commission or the Ministry of Energy (after the award of Large Eligible Producer status) of any change of the beneficial owners.
10 2	Clauses 26.2 and 28 does not align. Each investor has right to submit several bids unless it's a member of a consortium.			An investor, as a separate entity, has the right to submit multiple bids for different locations. Similarly, a consortium can also submit multiple bids for different locations. However, a member of a consortium cannot submit a separate bid simultaneously as an individual investor. They must choose either to participate in the consortium or to bid separately. This rule ensures clarity and fairness in the bidding process, preventing conflicts of interest and confusion regarding participation.
10 2	Do we need to register one of the electronic identification and trust services in Moldova to electronically sign the documents? What are the exact tools to use the electronic signature? Can we otherwise submit the documents in person since electronic signature is not recognized in our country?			The investors may appoint a local representative who will have the possibility to get access to the electronic signature.

10 3	Do you need all the declarations notarized and apostille in the country of origin?			No
10 4	Please clarify the fees including but not limited to, balancing fees, annual licensing fees, system or grid usage fees and real estate and relevant taxation, in summary, annual potential expenses to be occurred as an IPP.			These clarifications exceed the competence of the Auction Committee. We recommend that you contact the Investment Agency with these questions